

Credit foto: Dedu Adrian

GRUPUL MILVUS
RAPORT ANUAL
2022

VIZIUNE

Ne dorim o lume în care omul trăiește în echilibru cu natura, o apreciază ca valoare fundamentală și aceasta se reflectă în acțiunile fiecăruia.

MISIUNE

Ne dedicăm toată activitatea pentru a conserva patrimoniul natural. Desfășurăm acțiuni de conservare a speciilor periclitate, cercetare aplicată, conștientizare și educație, monitorizare a respectării legilor care ocrotesc natura și ne străduim să influențăm legislația de partea ei.

VALORI

Expertiză:

Din echipa noastră fac parte biologi și ecologi cu experiență îndelungată în protecția naturii.

Credibilitate:

În luarea deciziilor, ne bazăm deopotrivă pe modelele de bună practică și pe experiența proprie de pe teren.

Perseverență:

Suntem la fel de hotărâți în a ne urma misiunea ca în momentul înființării organizației, în 1991.

CUPRINS

1. DESPRE NOI	2	OpenMammalMaps	21
2. PREFAȚĂ	4	OpenBirdMaps	22
3. MUNCA NOASTRĂ ÎN CIFRE	6	OpenHerpMaps	22
4. ACTIVITĂȚI DE CONSERVARE ȘI CERCETARE ALE SPECIILOR PERICLITATE	8	Atlasul mamiferelor din Europa	23
Conservarea și cercetarea vânturelului de seară	9	Aplicația pentru determinarea păsărilor din România	23
Conservarea și cercetarea dropiei	9		
Conservarea și cercetarea șoimului dunărean	10		
Conservarea și cercetarea dumbrăvenței	10		
Conservarea și cercetarea acvilei de munte	11		
Conservarea și cercetarea berzei albe	11		
Conservarea și cercetarea ursului brun	12		
Conservarea și cercetarea râsului	13		
Conservarea și cercetarea reptilelor și amfibienilor	13		
Activități de inelare și Tabăra de pe Grindul Chituc	14		
5. PROGRAME DE MONITORIZARE	16	7. PROIECTE ÎN DERULARE, SERVICII CONTRACTUALE	24
Monitorizarea efectivelor de iernare ale ciufului de pădure	17	Game over?	
Recensământul de iarnă al păsărilor de apă (Midwinter)	17	Do not let climate change end the game!	24
Monitorizarea efectivelor de iernare ale păsărilor răpitoare	18	Mai multe pajiști, mai multe foloase	25
Monitorizarea păsărilor răpitoare de zi	18	Process Oriented Nature Conservation	26
Monitorizarea păsărilor comune	19	Conservarea, protejarea și promovarea valorilor naturale din zona transfrontalieră Salonta – Békéscsaba, ROHU-14 – The Nature Corner	28
Monitorizarea speciilor nocturne din habitate deschise și semideschise	19	Servicii contractuale - SaveGreen	30
Recensământul de iarnă al pescărelului negru	20	Servicii de specialitate privind monitorizarea speciilor de păsări cf. Art 12 ai Directivei Păsări	31
Monitorizarea viperei de fâneață în Transilvania	20	Recensământul populației de acvilă de munte, cocoș de munte și marmotă în Munții Făgăraș	32
6. BAZE DE DATE, ATLASE, APLICAȚIE PE TELEFON PENTRU DETERMINAREA PĂSĂRILOR	21	8. INFORMARE ȘI CONȘTIENTIZARE	34
		Cum ne-am făcut auziți	34
		Educație ecologică	35
		Bursa Milvus	36
		Centrul de Reabilitare a Animalelor Sălbatic	37
		Concursul Internațional de fotografie de natură "Milvus"	38
		9. LEGISLAȚIA DE MEDIU, ACTIVISM CIVIL	40
		10. PUBLICAȚII ȘTIINȚIFICE	42
		11. RAPORT FINANCIAR	44
		12. SPONSORI ȘI SUSȚINĂTORI	45
		13. MEMBRII ȘI VOLUNTARIII MILVUS	46
		14. ECHIPA NOASTRĂ	47

AU CONTRIBUIT

Fotografii: AdobeStock.com, fotografii din colecția proprie a Grupul Milvus

Grafică și editare: kreatika.ro

Redactare și corectură: Papp D. Judith, Fekete Zsuzsánna, Szabó D. Zoltán, Sos Tibor, Papp Tamás

SEMNIFICAȚIA SIMBOLURILOR

program
finanțat
prin proiecte

program susținut
din fonduri proprii,
donații

efectuat
de angajați

efectuat
de voluntari

PREFAȚĂ

În prefața raportului nostru de activitate din anul 2019, am relatat cu mare entuziasm, că tema protecției naturii nu a fost niciodată atât de prezentă și importantă în discursurile și planurile europene, ca atunci. Era vremea lansării Pactului Verde European (European Green Deal), vremea optimismului și a speranței. Am văzut că, Comisia Europeană își construiește planurile ascultând vocea științei și ne-am bucurat enorm. Încă din acel moment, ne-am dat seama că reforma Politicii Agrare a UE este punctul de cotitură – fără acesta Green Deal-ul sună frumos, dar nu își atinge scopul.

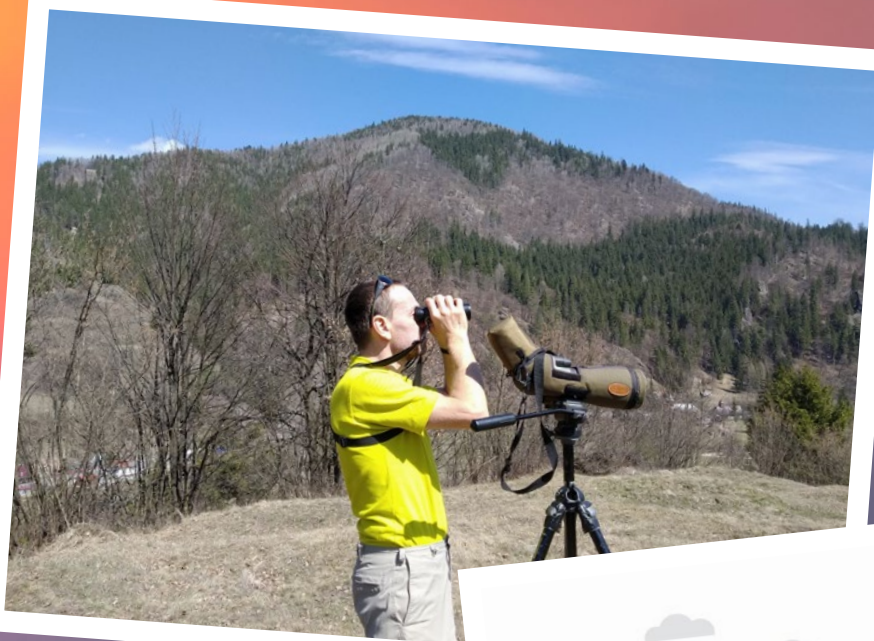
Acum, în 2022 știm deja că reforma verde a Politicii Agrare nu s-a reușit întocmai cum a fost gân-

dită inițial și multe alte componente ale Pactului Verde European au fost slăbite – observăm că în ciuda escaladării crizei climatice, încă prioritizăm profitul (unora) pe termen scurt, față de bunăstarea lumii pe termen lung.

România nu face excepție. Am fi nespuse de bucuroși să putem afirma că, totuși politicienii noștri au încercat să ia decizii bune și să influențeze politicile UE în direcția care să nu ne ducă către o catastrofă climatică și colapsul ecosistemelor.

Dar este exact invers. Din păcate, atât guvernul, cât și membrii Parlamentului European (cu mici excepții) încă frânează toate propunerile Comisiei UE care ne-ar îndruma către un viitor mai verde, sub falsul pretext că în primul rând trebuie să ne mai dezvoltăm economic, să ajungem la nivelul Europei de Vest și abia atunci vom avea resurse

să ne gândim și la natură, respectiv la climă. Nu comentez.

În acest context, am încercat să influențăm politica agrară a României (Planul Național Strategic pentru Dezvoltare Rurală) – prin toate mijloacele posibile, participând la consultări publice, înaintând propuneri la Ministerul Agriculturii și la Comisia Europeană împreună cu alte organizații de conservarea naturii, organizații reprezentând micii fermieri sau apicultori, etc. Deși, propunerile coa-

liției noastre erau clar în favoarea milioanei de fermieri mici, a naturii și climatei, tot ceea ce am reușit este că, versiunea finală a planului strategic este mai puțin dăunătoare decât cea inițială.

Speranța, fără de care ar fi foarte greu să ne continuăm activitățile, vine acum din noua lege propusă de Comisia Europeană în cadrul Pactului Verde European, cu numele grăitor de Nature Restoration Law. Despre aceasta sper să dăm vești bune la anul!

Între timp, vă invit să citiți despre activitățile noastre mai concrete, prin care încercăm să salvăm și să îmbunătățim natura din România.

Papp Tamás, președinte

2022

MUNCA NOASTRĂ ÎN CIFRE

► **82** membri activi

► **30** angajați permanenți

Colegii noștri
au petrecut ► **944** zile pe
teren

Am
lucrat în ► **1.584** de
comune, în ► **42** județe

► **1.217** elevi
și ► **500** adulți implicați
în activitățile
noastre

► **12.784** persoane au descărcat aplicația
gratuită pentru determinarea păsărilor

► **15.760** păsări inelate

Dacă vrei
să te alături și tu
comunității noastre,
devino membru
Milvus.

**Scanează
aici!**

Am îngrijit

► **187**

de animale

Am oferit asistență
telefonică în

► **2.500**

de cazuri din

► **14**

județe

Iată unde am avut
activități în 2022

Intensitatea
activităților
noastre

ACTIVITĂȚI DE CONSERVARE ȘI CERCETARE ALE SPECIILOR PERICLITATE

În ultimele decenii au avut loc schimbări majore în habitatele numeroaselor specii. Ca urmare, ariile lor tradiționale de răspândire s-au redus drastic. Din păcate, nu se pot elabora planuri ample de conservare pentru fiecare specie periclitată, iar specialiștii trebuie să stabilească o ordine a priorităților. Speciile periclitate pe plan global sau strict protejate sunt vizate pentru aplicarea măsurilor de conservare în majoritatea țărilor, inclusiv în țara noastră.

În multe cazuri, protejarea lor se poate realiza doar prin conservarea habitatului. Astfel, pe lângă speciile-țintă, se poate asigura protejarea și a altor specii de animale și plante care trăiesc în aceste zone. Iată de ce le numim pe acestea specii-umbrelă.

Pentru speciile periclitare care necesită intervenții urgente de conservare, elaborarea planurilor de acțiune pentru speciile în cauză și implementarea măsurilor specifice de conservare sunt esențiale.

Am participat și în acest an la mai multe programe internaționale de conservare a speciilor și ne-am străduit să asigurăm continuitatea proiectelor și activităților similare începute în anii precedenți.

Toamna, vântureii de seară se adună în locuri de aglomerare

CONSERVAREA ȘI CERCETAREA VÂNTURELULUI DE SEARĂ

Este o specie de pasăre răpitoare, migratoare de cursă lungă, care cuibărește în colonii, ocupând de regulă cuiburile părăsite ale speciilor de ciori. La nivelul UE, România găzduiește cea mai numeroasă populație cuibăritoare, iar toamna, deasupra țării noastre trece în migrație cea mai semnificativă parte a întregii populații globale. România are, așadar, o mare responsabilitate în privința conservării speciei pe termen lung.

Împreună cu colegii noștri din Ungaria, Serbia și Slovacia, am continuat monitorizarea locurilor de aglomerare de toamnă a vânturelului de seară în Banat și Crișana. Între august și octombrie, pe parcursul a 7 zile de teren, am numărat peste 8.000 de vânturei de seară;

pentru o specie relativ răspândită, dar periclitată, cum este vânturelul de seară la noi în țară, este necesară o gamă largă de măsuri de conservare pentru a asigura supraviețuirea populației pe termen lung. O finanțare adecvată pentru asemenea programe costisitoare este de neconceput în prezent fără proiecte specifice, cu resurse semnificative. Așa cum am făcut-o de mai multe ori în trecut, și în acest an am înaintat, împreună cu mai mulți parteneri, o propunere de proiect LIFE privind conservarea vânturelului de seară. Din păcate, nu am avut succes până acum, dar nu vom renunța!

cuiburile artificiale din lemn, instalate în anii anteriori, nu mai rezistă la intemperiiile vremii și sunt din ce în ce mai greu de înlocuite și întreținute. Am început să proiectăm o soluție durabilă, pe termen lung, pentru acest tip de cuib.

CONSERVAREA ȘI CERCETAREA DROPIEI

Cea mai mare pasăre zburătoare din Europa, în ultimul secol, a ajuns în pragul dispariției din fauna României. În prezent, singura populație viabilă - de 40-50 de dropii - din țară se găsește în zona de graniță, între municipiul Salonta și localitatea învecinată Mezögyán (Ungaria). Faptul că este o populație atât de mică o face și mai vulnerabilă, iar conservarea ei pe termen lung necesită mai multe măsuri concrete de protecție.

la fel ca și în ultimii doi ani, în 2022 a fost zărită o dropie cuibăritoare în Salonta. Deși, fermierul care folosea mașina de cosit lucerna a oprit muncile în momentul găsirii cuibului, pasărea deranjată nu s-a mai întors, iar ouăle au fost prădate. Toate aceste incidente nu fac decât să sublinieze necesitatea găsirii unei soluții pentru a detecta dropiile cuibăritoare și, dacă este necesar (așa cum ar fi trebuit să se întâmple în acest an), de a stabili o zonă de protecție temporară;

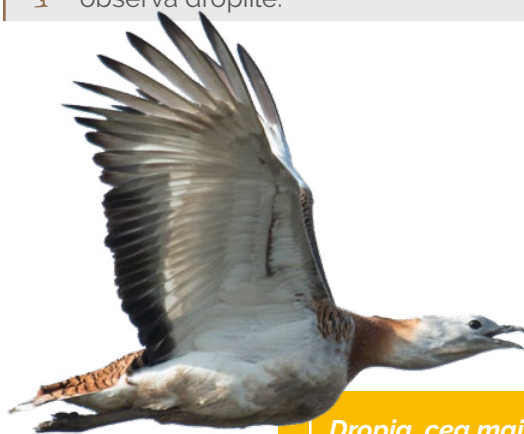
am participat la atelierul de primăvară și la reuniunea anuală de toamnă a Grupului de Lucru pentru Conservarea Dropiei din Ungaria;

în luna ianuarie am participat la recensământul anual de iarnă al dropiilor din Europa Centrală. La ediția din 2022, în zona Salontei am observat 24 de exemplare;

am petrecut în total 17 zile pe teren pentru a observa dropiile.

Dropia, cea mai mare pasăre zburătoare din Europa

CONSERVAREA ȘI CERCETAREA ȘOIMULUI DUNĂREAN

Șoimul dunărean poate fi întâlnit în habitatele deschise din județele din vestul țării și din Dobrogea. Dintre speciile pe care le consumă cel mai des amintim popândăul, care trăiește pe pajiști. Datorită unor proiecte de cooperare internațională și mai ales instalării de cuiburi artificiale, populația, care aproape dispăruse, a crescut spectaculos în ultimii ani.

din cele 43 de perechi teritoriale, 35 au cuibărit cu succes;

au eclozat cel puțin 109 pui în boxele de cuibărit amplasate în urmă cu aproape un deceniu;

am verificat și cuiburile naturale de pe stâlpii de înaltă tensiune din județul Timiș, însă aici nu am depistat șoimi care să cuibărească.

Datorită eforturilor noastre din ultimii 10 ani, numărul perechilor cuibăritoare de șoim dunărean a crescut de la 1 la peste 40

Mulțumită scorburilor artificiale amplasate de Grupul Milvus, populația de dumbrăveancă din Câmpia de Vest este în continuă creștere

CONSERVAREA ȘI CERCETAREA DUMBRĂVENCEI

În ultimele decenii, populațiile de dumbrăveancă, răspândite odinioară la nord și vest de regiunea panonică (cu excepția zonei mediteraneene), s-au diminuat dramatic sau chiar au dispărut. Este o specie caracteristică habitatelor de pustă și zonelor deschise cu arbori. Așadar, conservarea acestor populații din Bazinul Carpatic are un rol crucial în perpetuarea speciei pe plan european și o bună cunoaștere a cerințelor de habitat și a factorilor periclitanți sunt indispensabile.

am verificat rata de supraviețuire a puietilor de plop plantați în cadrul proiectului LIFE și în perioada de după finalizarea proiectului, am efectuat lucrări de întreținere și de udare a puietilor în zonele afectate de secetă;

am plantat noi puieti, în locul celor care se uscaseră în anii precedenți. În total, am plantat 550 de puieti de plop cenușiu în 15 locații din 4 județe din vestul țării.

*Acvila de munte,
pasărea din emblema
țării*

CONSERVAREA ȘI CERCETAREA ACVILEI DE MUNTE

Acvila de munte este cea mai mare pasăre răpitoare din Munții Carpați. Scopul programului este cercetarea speciei și monitorizarea succesului de cuibărit în România. Programul este derulat în parteneriat cu Clubul de Ecologie și Turism Montan ALBAMONT.

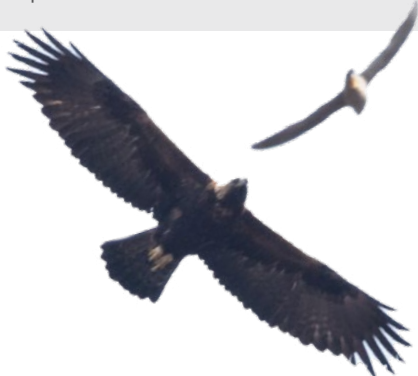
În cele 52 de zile pe teren, am verificat 27 de teritorii în Munții Apuseni și 10 teritorii în Carpații Orientali, din care 26 au fost ocupate;

În cazul a 3 perechi de acvile care au cuibărit pe copac, li s-a distrus cuibul din cauza intemperiilor, iar puii au pierit;

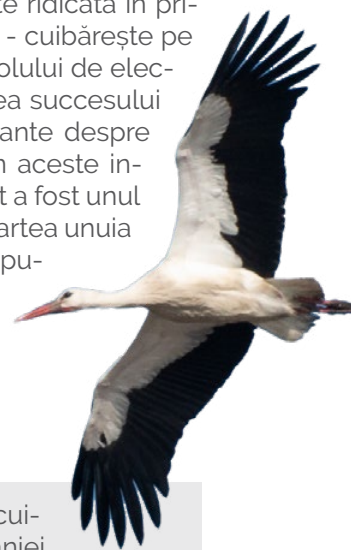
succesul de cuibărit din acest an a fost în general mai slab în comparație cu anii precedenți. Din păcate, nu au fost colectate date din cinci teritorii de cuibărire, respectiv nicio pasăre nu a fost observată în alte cinci zone.

CONSERVAREA ȘI CERCETAREA BERZEI ALBE

Barza albă este un vecin plăcut și familiar în peisajul rural, iubit nu doar de ornitologi, ci și de oamenii pasionați de natură. Protejarea acestei specii este importantă deoarece, pe de o parte - fiind o specie migratoare, are o mortalitate ridicată în primul an de viață, și pe de altă parte - cuibărește pe stâlpi electrici și este expusă pericolului de electrocutare. Din acest motiv, urmărirea succesului de cuibărit oferă informații importante despre schimbarea mărimii populației. Din aceste informații reiese dacă anul de cuibărit a fost unul slab sau dacă alți factori (de ex. moartea unuia din pereche) au dus la declinul populației, motiv pentru care trebuie să luăm măsuri.

au fost monitorizate 63 de cuiburi de pe teritoriul Transilvaniei, unde am numărat în total 137 de pui, în 16 localități;

am inelat 125 de pui în 9 localități din 3 județe (Cluj, Mureș, Harghita);

19 berze inelate în anii anteriori cu inele colorate au fost revăzute și identificate. Dintre acestea, 5 exemplare au fost inelate de către membrii Grupului Milvus.

*Berzele albe devin
mature sexual doar
după vârsta de 3-4 ani*

Pui de urs
salvat

CONSERVAREA ȘI CERCETAREA URSULUI BRUN

La nivelul societății circulă o sumedenie de mituri și informații eronate referitoare la urși, iar acestea influențează în mod negativ acceptanța socială a speciei, îngreunând conservarea ei. În România există puține informații științifice credibile despre urși, ceea ce ridică semne de întrebare cu privire la eficacitatea și rezultatele activităților de conservare sau de management. În același timp, însă, specia e amenințată de pericole reale, cum ar fi dezvoltarea infrastructurii de transport (de exemplu, autostrăzi), care deteriorează și fragmentează întinsele habitate de care au nevoie urșii.

am realizat un nou episod din mini-serialul "Factual despre urs", serial prin care am dorit să oferim informații reale despre specie. Episoadele anterioare au fost vizionate de sute de mii de persoane;

am donat și am instalat 2 garduri electrice la stâne, pentru a preveni alte daune cauzate de urși;

am salvat 4 pui de urs pe care i-am predat Centrului de Reabilitare Pentru Urși Orfani Bear Again. Trei dintre aceștia au avut nevoie de îngrijire medicală;

am capturat 1 ursoaică și puiul ei în vârstă de un an, deprinși cu omul (habituati). Am relocalat femela după condiționare negativă, în timp ce puiul mascul, care și-a pierdut orice frică față de oameni, a ajuns la Sanctuarul de urși Libearty din Zărnești;

pe baza datelor noastre, provenite de la urși monitorizați cu zgărzi GPS, acordul de mediu al tronsonului Tirgu Mureș [Crăciunești]-Miercurea Nirajului al viitoarei autostrăzi A8 (Tirgu Mureș-Iași-Ungheni) prevede construirea a două ecoducte (supratraversări) pentru urși, cu o lățime de câte 100 m. Structurile vor asigura permeabilitatea autostrăzii pentru animale sălbatice. Mai mult, această porțiune a viitoarei autostrăzi va fi împrejmuită pe toată lungimea cu un gard ranforsat, rezistent la urs. Dincolo de beneficiile evidente pentru speciile de animale sălbatice, aceste măsuri vor spori și siguranța pasagerilor de pe viitoarea autostradă A8 prin prevenirea coliziunilor cu fauna sălbatică.

CONSERVAREA ȘI CERCETAREA RÂSULUI

Alături de ursul brun și lup, râsul este a treia specie de carnivor mare din România. Spre deosebire de celelalte două specii, râsul nu face obiectul unor dezbateri publice, deoarece nu provoacă daune agricultorilor, iar vânătoarea sa nu aduce beneficii financiare semnificative. Interesul redus pentru această specie a făcut ca râsul să fie cel mai puțin cunoscut carnivor mare din România. Practic, nu există informații despre nevoile de bază ale speciei sau despre factorii care amenință populația din România.

 folosind camere cu senzori de mișcare, în 2021 am început să cercetăm preferințele de habitat ale râsului în două fonduri de vânătoare adiacente. În 2022 am centralizat și prelucrat datele colectate în 2021;

 am început colectarea de înregistrări video pentru a realiza un film scurt despre râs. În 2022 cele 37 camere cu senzori de mișcare montate cu acest scop au înregistrat în total 56 de clipuri video cu râși. Desigur, pe lângă râși, camerele au filmat și alte specii: lup, urs, cerb, căprioară, mistreț, pisică sălbatică, vulpe, bursuc, jder de copac, arici, iepure și veveriță.

La fel ca amprentele umane, modelele unice de pe blana râsului permit identificarea indivizilor cu un grad ridicat de certitudine

Șopârla italiană de ziduri (*Podarcis siculus*) deja s-a stabilit în două orașe din țară!

CONSERVAREA ȘI CERCETAREA REPTILELOR ȘI AMFIBIENILOR

Activitățile noastre au ca scop general asigurarea supraviețuirii pe termen lung a speciilor de amfibieni și reptile din România. Astfel, de-a lungul anilor, am propus zeci de arii naturale protejate pentru a fi incluse în rețeaua Natura 2000, am participat la inventarii de specii ocrotite și la realizarea planurilor de management, ce includ și aceste grupe, am inițiat prima bază de date de tip citizen science la nivel național care colectează date de distribuție și abundență exclusiv pentru amfibieni și reptile (OpenHerpMaps). În prezent, lucrăm la primul atlas online și la un determinant fotografic al speciilor de amfibieni și reptile din România. Suntem inițiatori și administratori a mai multor grupuri și pagini de popularizare pe rețelele de socializare (Herping Romania, Trachemys Adoption, OpenHerpMaps).

 am pornit prima monitorizare sistematică a viperei de fâneață în Transilvania. Cu ajutorul colegilor din cadrul proiectului LIFE al viperei de fâneață din Ungaria și a voluntarilor noștri am colectat date de abundență în 5 habitate ale speciei. Monitorizarea va continua și în 2023. **Contactați-ne!**

 am colaborat la elaborarea a două articole de specialitate despre speciile alohtone de șopârle (originar din alte regiuni geografice) (vezi lista publicațiilor științifice);

 în cadrul centrului de reabilitare am continuat activitățile din anii anteriori. Astfel, am eliberat mai multe exemplare de țestoase autohtone primite de la deținători. La fel, am continuat, și în acest an, popularizarea problemei țestoaselor exotice abandonate;

 am contribuit la inventarierea și întocmirea planurilor de management a 9 noi arii naturale protejate;

 am completat cu noi date distribuția herpetofaunei din România. Datele sunt parțial accesibile în baza de date OpenHerpMaps. Dacă dorești să participi în acest proiect, **contactează-ne.**

15.760

păsări marcate cu
inele ornitologice

ACTIVITĂȚI DE INELARE ȘI TABĂRA DE PE GRINDUL CHITUC

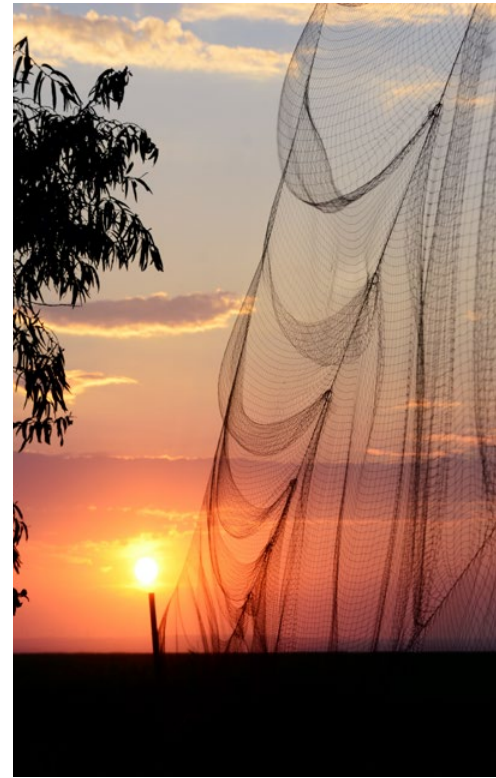
Am încheiat a noua toamnă consecutivă de inelare cu mai puține păsări decât la ce ne-am fi așteptat, dar suntem foarte bucuroși că vremea ne-a permis să rămânem până în 6 noiembrie pe Grindul Chituc. În cele 103 zile de inelare am marcat cu inele ornitologice 114 specii migratoare, numărul total de păsări inelate fiind 12.429. Deși am avut un influx neobișnuit de bun de pitulici cu târâță galbenă (*Phylloscopus proregulus*) în toată Europa de Est, inelând 3 exemplare și observând încă un exemplar în apropierea taberei, captura speciilor abundente a fost mai slabă decât în anii anteriori.

Dacă în anii precedenți am prins în medie 1.456 de muscari mici (*Ficedula parva*), cea mai abundentă specie a taberei, în 2022 am inelat doar 701 de exemplare (o scădere de 52%). La fel și în cazul măcăleandrului (*Erithacus rubecula*), a cărei medie multianuală este de 1.382 de exemplare, iar captura din acest an este cu 44% mai mică: 779 exemplare. Pe plan contrar, numărul de exemplare inelate de lăcar mic (*Acrocephalus schoenobaenus*) a depășit cu 47% media multianuală de 1.138 exemplare, iar numărul de lăcari cafenii (*Acrocephalus agricola*) inelați a prezentat o creștere de 49%, comparativ cu media anuală de 613 exemplare.

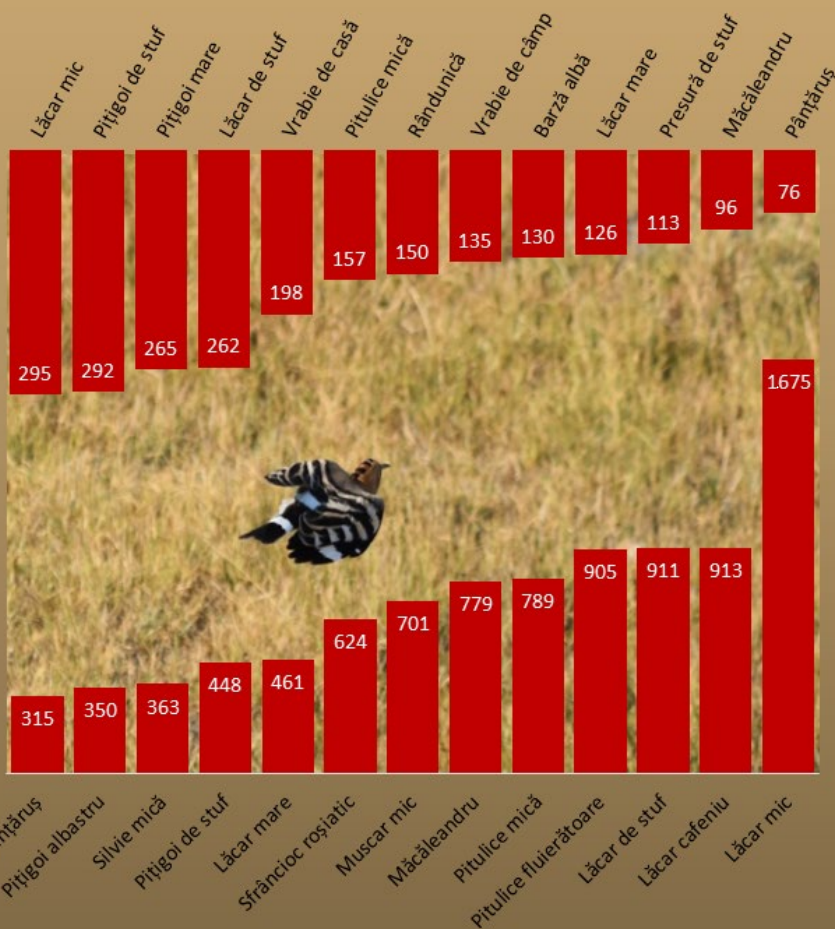
Lista păsărilor inelate în tabără și recapturate în străinătate a crescut cu trei exemplare: o cintează de iarnă (*Fringilla montifringilla*) fotografiată lângă Moscova în mai, un lăcar mare (*Acrocephalus arundinaceus*) și un lăcar mic, ambii recaptați în Israel. Noi am recapturat un pescărel albastru (*Alcedo atthis*) și doi pițigoi albaștrii (*Cyanistes caeruleus*) inelați în Bulgaria.

Activitatea taberei de inelare din 2022 a fost asigurată de 170 de voluntari. Tabăra a fost susținută financiar și logistic de către Jenica și Cornel Cotorogea, Lajos Pál, Cătălin Șuba, Denis Stamatescu, Erzsébet și László Böndi, Valentina și Mihai Baci, Ionuț Călin și S.C. Softtech S.R.L., cărora le suntem profund recunoscători. Mulțumim Administrației Rezervației Biosferei Delta Dunării pentru excelenta colaborare. Ne bucurăm că au fost alături de noi și în anii precedenți, și sperăm că vor fi partenerii noștri și pe viitor.

Inelatorii și colaboratorii noștri au marcat păsări și în cadrul programelor de conservare și reabilitare, respectiv conștientizare și educație, inelând 3.331 de exemplare a 104 de specii. Astfel, totalul de exemplare marcate cu inele ornitologice se ridică la 15.760.

Cele mai comune specii inelate de colaboratorii noștri în afara taberei de inelare în 2022

Cele mai comune specii inelate în tabăra de inelare de pe Grindul Chituc în 2022

PROGRAME DE MONITORIZARE

Schimbările ce au loc în agricultură și silvicultură, proiectele de infrastructură, turismul sau schimbările climatice pot avea efecte semnificative asupra speciilor de animale și plante, și habitatelor lor. De aceea, este esențială monitorizarea schimbărilor la nivelul populațiilor. Aceasta permite o detectare promptă a efectelor negative și ajută în elaborarea măsurilor adecvate de conservare. Scopul recensămințelor naționale și ale programelor de monitorizare este de a aduna informații de pe teritoriul României în ceea ce privește: distribuția speciilor, efectivele, precum și schimbările populaționale. Suntem coordonatorii, respectiv participanții mai multor programe naționale de monitorizare.

Ciufii care iernează în localități nu sunt timizi și putem să le admirăm liniștiți. Păstrați totuși o distanță decentă - aveți grijă să nu le goniți!

MONITORIZAREA EFECTIVELOR DE IERNARE ALE CIUFULUI DE PĂDURE

În cadrul Programului de monitorizare a ciufilor de pădure colectăm informații despre tendințele populațiilor de ciufi care iernează în țara noastră. Începând din 2015, participanții-voluntari caută aglomerări de ciufi în localități prestabilite conform unei metodologii standard. Pe lângă numărarea exemplarelor găsite, se notează și potențialii factori periclitanți.

Sezonul de iarnă 2021-2022:

- 57 de voluntari au efectuat observații în 89 de localități, din 20 de județe;
- s-au identificat aglomerări în 59 de localități, unde au fost numărați un total de 2.306 de ciufi de pădure. Niciun exemplar de ciuf de câmp nu a fost observat;
- cei mai mulți ciufi s-au adunat la Satu Mare, unde au fost numărați 209 de exemplare;
- principalii factori periclitanți: tăierea arborilor, renovarea clădirilor, utilizarea de otrăvuri pentru combaterea rozătoarelor.

RECENSĂMÂNTUL DE IARNĂ AL PĂSĂRILOR DE APĂ (MIDWINTER)

Recensământul de Iarnă al Păsărilor de Apă este un program internațional, organizat în fiecare an, la mijlocul lunii ianuarie, în cadrul căruia specialiști din toate colțurile lumii efectuează numărători simultane a păsărilor de apă, în cele mai importante zone umede. Datele diferitelor țări sunt prelucrate de către organizația Wetlands International.

Numărul mare de date, acumulate pe o durată mai lungă de timp, oferă o imagine clară cu privire la populațiile speciilor acvatice care iernează la noi. Avem astfel posibilitatea de a detecta din timp orice schimbare de efective, oferindu-ne ocazia să putem interveni prin măsuri de conservare atunci când este nevoie. Acest program este derulat în parteneriat cu Societatea Ornitologică Română.

- au fost înregistrate 826.495 de păsări, dintre care 733.834 păsări acvatice;
- 201 de persoane au efectuat recensământul, în 494 de zone umede;
- cele mai comune specii observate au fost rața mare (211.541 exemplare), lișița (99.620 exemplare) și gărlita mare (76.891 exemplare)

Recensământul este organizat în mijlocul iernii, dar în ultimii ani tot mai puține ape sunt înghețate și astfel păsările sunt mai dispersate

MONITORIZAREA EFECTIVELOR DE IERNARE A PĂSĂRILOR RĂPITOARE

Acest program, bazat tot pe voluntariat, are ca scop urmărirea schimbărilor la nivelul populațiilor păsărilor răpitoare care iernează în România. Acesta reprezintă unul dintre cele mai longevive programe, pe care l-am inițiat încă în anul 2006.

Cea mai comună specie de pasăre răpitoare de la noi, șorecarul comun

- în iarna din 2021-2022, 79 de voluntari din 18 județe au efectuat 138 de ieșiri pe teren, observând răpitoarele diurne pe 75 de transecte;
- în timpul ieșirilor, au fost observate 2.161 de păsări răpitoare, făcând parte din 16 specii, respectiv 140 de exemplare de sfrâncioc mare;
- specia cea mai comună, observată în cel mai mare număr a fost șorecarul comun.

Populația sfrânciocului mare a suferit un declin semnificativ pe plan european

Populația acvilei țipătoare mici se află în declin în România

MONITORIZAREA PĂSĂRILOR RĂPITOARE DE ZI

Fiind specii din vârful piramidei trofice, păsările răpitoare de zi sunt cele mai bune bioindicatoare ale stării ecosistemelor din jurul nostru. Monitorizarea lor pe termen lung este indispensabilă, acest instrument fiind cel mai adecvat pentru detectarea schimbărilor populaționale atât pe plan regional, cât și național.

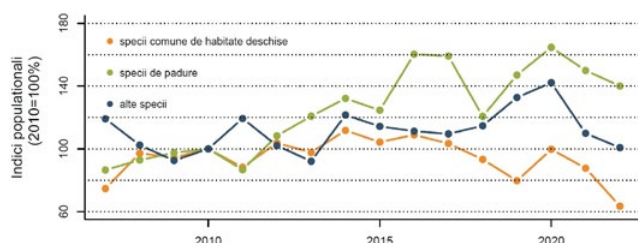

- experții au efectuat observații în 42 de puncte din 16 cvadrate, au detectat 672 de exemplare de păsări răpitoare de zi, dar și 16 berze negre;
- în afară de răpitoare, observatorii au colectat date și despre toate speciile de păsări observate, fiind semnalate în total 116 alte specii de păsări.

MONITORIZAREA PĂSĂRILOR COMUNE

Programul Monitorizarea Păsărilor Comune evaluează starea generală a naturii, analizând prin observații de lungă durată și pe o scară teritorială largă, speciile comune. Observatorii-voluntari parcurg în fiecare an, timp de două zile, o suprafață de 2x2 km și notează păsările văzute sau auzite, în 10 puncte distincte. Programul este coordonat de Societatea Ornitologică Română în parteneriat cu Asociația "Grupul Milvus". Datele sunt centralizate la nivel european de către European Bird Census Council (EBCC) în cadrul proiectului Pan-European Common Bird Monitoring Scheme (PECBMS).

Indici calculați în programul Monitorizarea Păsărilor Comune (porțocaliu – specii comune de habitate deschise; verde: specii forestiere; albastru: alte specii)

- 36 de observatori au monitorizat 46 de cvadrate;
- indicele compozit al speciilor de habitate deschise își continuă declinul (calculat ca schimbare între valoarea de referință – anul 2010 și valoarea actuală);
- pentru un număr de 157 de specii au fost calculate tendințe populaționale, dintre care 117 special pentru raportare către EBCC/PECBMS

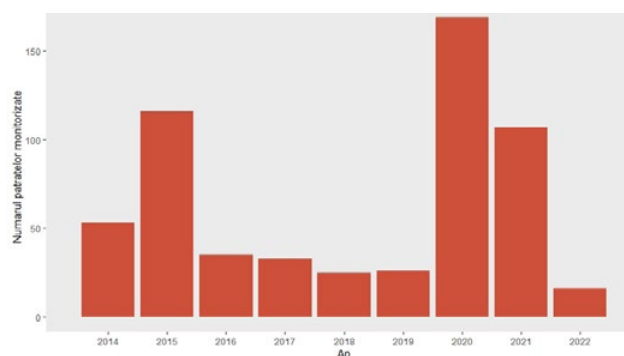

Cristelul de câmp preferă fânațele umede pentru cuibărit

MONITORIZAREA SPECIILOR NOCTURNE DIN HABITATE DESCHISE ȘI SEMIDESCHISE

Programul are ca scop monitorizarea mai multor specii caracteristice habitatelor deschise și semi-deschise, care cuibăresc în țara noastră, precum: cristelul de câmp, caprimulgușul, ciușul sau pasărea ogorului. De regulă, e un program derulat din fonduri proprii, pentru care uneori găsim oportunități de finanțare.

Evoluția numerelor de pătrate vizitate în cadrul programului de monitorizare a păsărilor nocturne din habitate deschise între 2014-2022

- observații repetate în 15 pătrate cu 16 observatori
- majoritatea pătratele repetate sunt deja vizitate de cel puțin 6 ani
- speciile de păsări cele mai răspândite au fost privighetoarea (în 94 de puncte), ciușul (85) și cristelul de câmp (33)

RECENSĂMÂNTUL DE IARNĂ AL PESCĂRELULUI NEGRU

Unul dintre cele mai vechi programe de monitorizare ale asociației noastre este recensământul pescărelului negru. Această activitate ne furnizează date încă din anii 1990. Pescăreii negri cuibăresc de-a lungul pâraielor montane curate, iar fluctuațiile la nivelul populațiilor acestei specii ne pot indica schimbarea gradului de naturalețe a apelor montane.

- am extins porțiunile de râu unde realizăm recensământul: Defileul Superior al Mureșului, Crișul Repede și afluenții (Valea Iadului, Valea Drăganului), râul Iara, râul Cerna, partea superioară a Jiului și pe Mraconia (în Parcul Natural Porțile de Fier);

- 421 exemplare observate, în 6 bazine hidrografice, pe 245 km parcurși cu 60 de participanți.

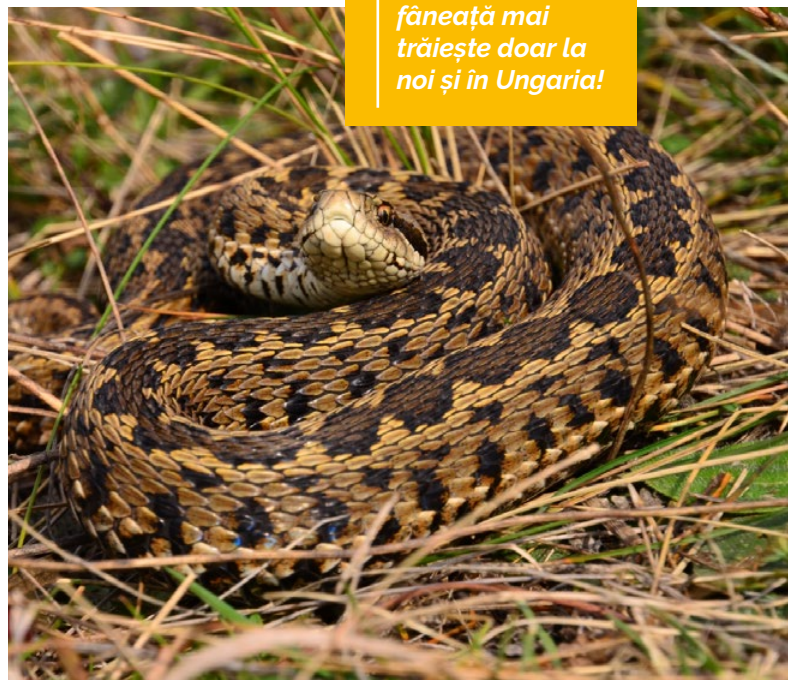

MONITORIZAREA VIPEREI DE FÂNEAȚĂ ÎN TRANSILVANIA

Programul are ca scop monitorizarea pe termen lung a populațiilor de viperă de fâneață (*Vipera ursinii rakosiensis*) și a habitatelor sale în Transilvania. Momentan, programul se derulează în mare parte pe bază de voluntariat. Activitatea primară este monitorizarea abundenței reptilelor, și anume detectarea și urmărirea schimbărilor densității medii a populațiilor de vipere.

Vipera de fâneață mai trăiește doar la noi și în Ungaria!

- în 2022 am început colectarea detaliată a datelor de distribuție, precum și observațiile repetate pentru estimarea abundenței speciei în 5 habitate din Transilvania.

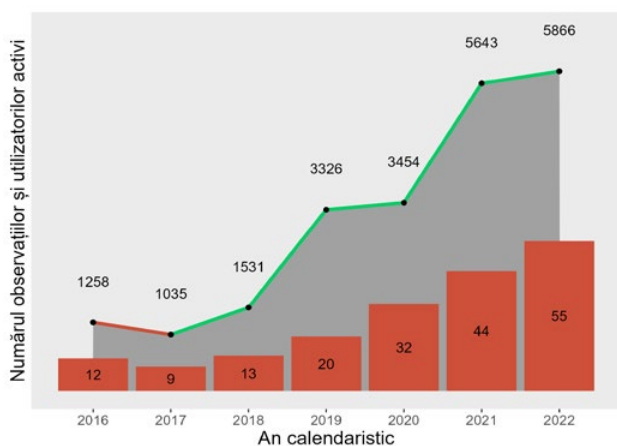
- conform primelor rezultate, densitatea medie a subspeciei în Transilvania depășește cu puțin densitatea populațiilor din Ungaria. Mai mult, în unele habitate densitatea viperei de fâneață depășește considerabil media calculată în cele două țări, un rezultat nesperat, care ne bucură.

- programul va continua și anul viitor, dacă doriți să participați, **contactați-ne!**

OPENMAMMALMAPS

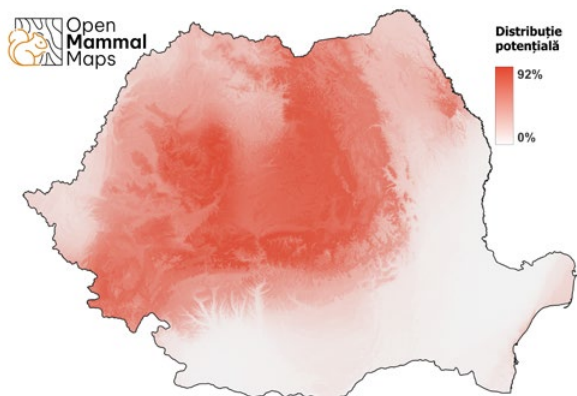
- În 2022 OMM, sau baza de date a mamiferelor s-a îmbogățit, aproximativ, cu tot atâtea date ca și în anul precedent, mai exact 5.866. Totodată, în acest an s-a înregistrat cel mai mare număr de utilizatori noi.

Linia verde și roșie depictează tendința datelor introduse începând din 2016, iar coloanele arată numărul utilizatorilor activi.

Cu verde deschis - zilele fără date, cu roșu - zilele cu cele mai multe observații încărcat

Distribuția potențială a veveriței roșii (mamiferul din siglă) în România, după o modelare a datelor introduse în OpenMammalMaps.

BAZE DE DATE

Colectarea datelor privind prezența diferitelor specii este o activitate larg răspândită în lume, în care pot fi implicați cei pasionați de natură. Prin înregistrarea unor observații ocazionale pentru programe de monitorizare, coordonate de specialiști, un număr tot mai mare de amatori și pasionați de natură contribuie substanțial la cunoașterea și conservarea naturii. De altfel, fără contribuția lor, multe studii ample, naționale sau europene nu ar fi posibile.

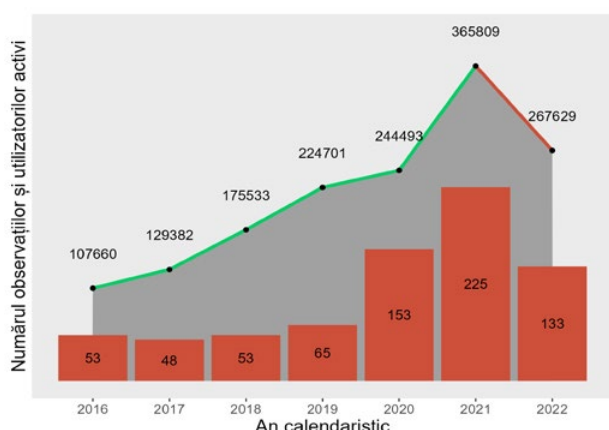
- am reușit să dezvoltăm atât aplicația pe telefonul mobil, cât și paginile web. Aparent, aplicația nu s-a dezvoltat în acest an, însă noi o testăm și o îmbogățim continuu cu noi funcții, astfel înregistrarea datelor devine din ce în ce mai simplă și mai rapidă. Vrem să mulțumim, astfel, tuturor utilizatorilor care testează și ne ajută în îmbunătățirea aplicației!

- am reînnoit pagina web, unde bazele de date OpenNatureMaps vă așteaptă cu o nouă față. Acum aceste pagini permit vizualizarea mai multor statistici.

OPENBIRDMAPS

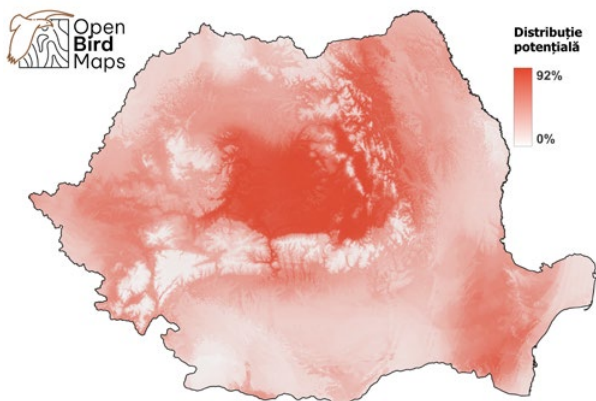
- În 2022 au fost înregistrate mai mult de 250.000 de date noi în baza de date, oferind informații despre 341 de specii de păsări.

Linia verde arată o creștere neîntreruptă a numărului de date introduse până în 2021. În 2022 a urmat o descreștere a numărului de date introduse, evidențiată de linia roșie, motivul fiind lipsa derulării proiectelor naționale mari. Coloanele arată numărul utilizatorilor activi

În zilele marcate cu culoare roșie, numărul observațiilor a depășit 1.500,

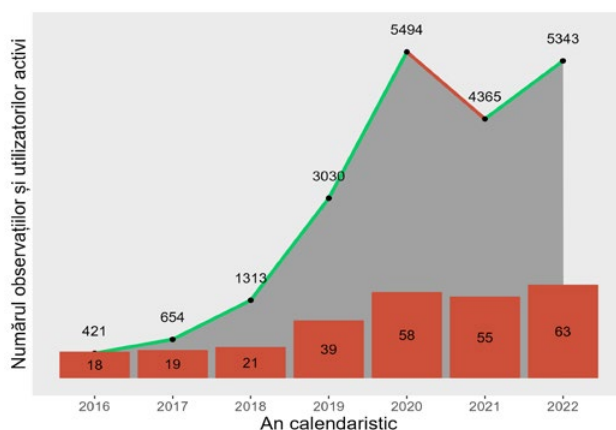

Distribuția potențială a acvilei țipătoare mici (pasărea din siglă) în România, după o modelare a datelor acumulate în OpenBirdMaps

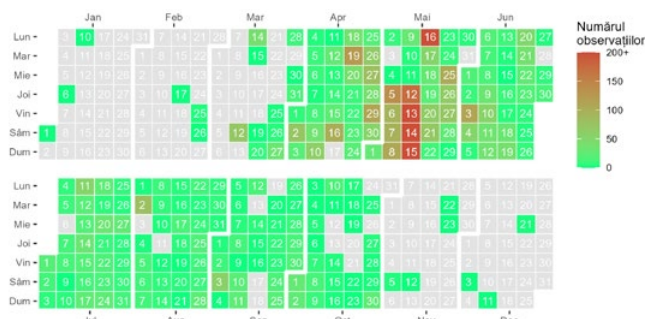
OPENHERPMAPS

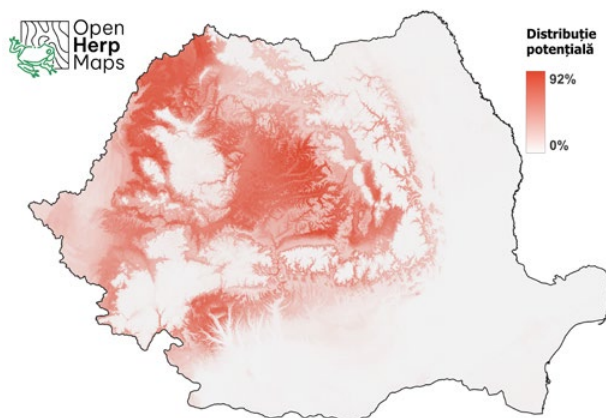
- În baza de date care conține speciile de amfibieni și reptile, OpenHerpMaps (OHM), în 2022 au fost înregistrate un număr record de 5.343 de date, iar numărul fotografiilor încărcate a depășit 10.000.

Linia verde și roșie prezintă tendința datelor introduse începând din 2016, iar coloanele arată numărul utilizatorilor activi.

În zilele din luna mai au fost introduse cele mai multe observații - și deloc surprinzător, foarte puține în lunile răcoroase.

Distribuția potențială a brotăcelului (amfibianul din siglă) în România, după o modelare a datelor introduse în OpenHerpMaps.

ATLASUL MAMIFERELOR DIN EUROPA

Colectarea datelor, coordonată parțial de Grupul Milvus, a continuat în cadrul proiectului Atlasul Mamiferelor din Europa. Scopul acestui volum, care urmează să fie publicat în 2025, este de a oferi o imagine mai completă și mai actualizată a distribuției speciilor de mamifere europene. În România, țelul nostru este, de asemenea, prezentarea distribuției a peste 100 de specii de mamifere din țară, bazat pe cele mai bune și mai recente date. Unul dintre instrumentele noastre cheie pentru atingerea acestui scop este baza de date OpenMammalMaps, care deține în prezent peste 36.000 de înregistrări a 104 specii de mamifere.

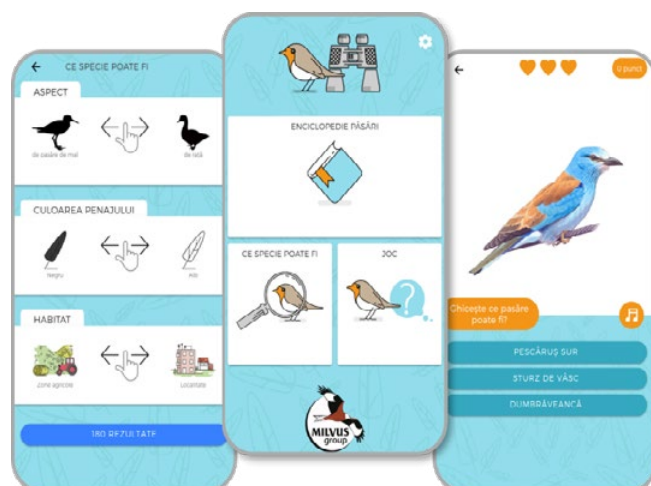
12.784

de oameni au descărcat
aplicația gratuită.

APLICAȚIA PENTRU DETERMINAREA PĂSĂRILOR DIN ROMÂNIA

Aplicația gratuită pentru determinarea păsărilor din România a fost descărcată de 12.784 de persoane. Și tu o poți face din Google PlayStore sau din AppleStore.

PROIECTE ÎN DERULARE

GAME OVER? DO NOT LET CLIMATE CHANGE END THE GAME!

Proiectul, **Game over? Don't let climate change end the game!** având la bază cooperare internațională, are ca scop derularea unei campanii de conștientizare care atrage atenția generațiilor tinere asupra încălzirii globale. Zece organizații civile din opt țări din Europa Centrală și de Est se implică în acest proiect cot la cot.

Cele mai importante rezultate din 2022:

- peste 2 milioane de persoane au fost informate despre schimbările climatice, prin intermediul canalelor tradiționale și de socializare, o performanță asemănătoare anului precedent;
- am realizat 17 articole, 7 materiale video, 40 postări pe Facebook, 38 postări pe Instagram și am apărut de 22 de ori în presa scrisă;
- am lansat o competiție pentru organizațiile de tineret, intitulată *Distrează-te verde*, pentru a "în-verzi" diverse festivaluri, a le transforma în evenimente mai verzi, mai prietenoase cu clima. Astfel, am reușit să oferim sprijin financiar pentru programele de ecologizare a două dintre cele mai bune organizații. Asociația AIDE a ecologizat festivalurile din Brezoi, iar Asociația Vox Novum a făcut din ecologizarea festivalului Sfera o prioritate;

- tinerii noștri ambasadori au fost din nou implicați în realizarea obiectivelor noastre: unii au organizat o expoziție interactivă, în timp ce alții, împreună cu tineri din alte țări, au prezentat Comisiei Europene propuneri pentru a atinge neutralitatea climatică în cadrul PeerParliament. Am organizat o tabără de Land Art în cadrul Festivalului Mumush, unde s-a realizat un mic baraj de retenție a apei și o instalație care pune accent pe importanța apei. Unul dintre ambasadorii noștri a participat la o conferință în Tallinn privind clima, organizată pentru tinerii europeni, în timp ce doi dintre ambasadorii noștri au avut ocazia să vadă la fața locului, în Guatemala, impactul schimbărilor climatice asupra țărilor din Sudul Global, iar trei dintre ambasadorii noștri au fost voluntari într-o tabără în Parcul Național Sumava, unde au lucrat la restaurarea zonelor umede. În afară de voluntarii Grupului Milvus, anul acesta, tabăra noastră de inelare de pe Grindul Chituc, în Delta Dunării, a găzduit și tineri ambasadori din șase țări. Am organizat și tabere și excursii pentru copiii mai mici;
- pentru pasionații de geocaching, anul acesta am amplasat patru lădițe de geocach în zonele umede ale țării pentru a crește gradul de conștientizare a importanței acestora;
- prin activitățile noastre de policy, am crescut gradul de conștientizare a provocărilor legate de schimbările climatice și de pierderea biodiversității, în rândul factorilor de decizie la nivel județean și național.

- **Finanțator:** Development Education and Awareness Raising Programme (DEAR)
- **Perioada:** 2019-2023
- **Parteneri:** CEEweb for Biodiversity, Christliche Initiative Romero e.V., BROZ – Regional Association for Nature Conservation and Sustainable Development, Bulgarian Biodiversity Foundation, Magyar Természetvédők Szövetsége, Lithuanian Fund for Nature, Latvian Fund for Nature, Na Mysli PersonaR Ltd

MAI MULTE PAJIȘTI, MAI MULTE FOLOASE

În România, precum și în alte state din Comunitatea Europeană, există stimulente financiare disponibile fermierilor, dacă respectă niște cerințe specifice, cu rol important în conservarea biodiversității. Acestea se numesc măsuri de agro-mediu. Prin proiectul Îmbunătățirea politicilor de agro-mediu prin cercetări participative și incluziune civică, ne-am propus să investigăm dacă aceste măsuri sunt cu adevărat benefice pentru natură și fermieri. Scopul proiectului este conservarea patrimoniului natural și peisagistic al pajiștilor din România. De asemenea, dorim să facem pajiștile cunoscute publicului larg și, mai cu seamă, studenților, pe care îi vom încuraja să participe la un concurs dedicat pajiștilor, nu înainte de a-i invita la o serie de seminarii de educație ecologică în șase centre universitare. Tot prin proiect, vom avea ocazia să inițiem litigii juridice pentru stoparea dispariției pajiștilor din ariile protejate.

Iată cele mai importante activități realizate în 2022:

- Am susținut seminarii de educație ecologică în șapte centre universitare - Arad, Cluj-Napoca, Miercurea Ciuc, Oradea, Sfântu Gheorghe, Timișoara și Tirgu Mureș, în limbile română și maghiară;
- Am pus la dispoziția publicului larg, vorbitor de limba română sau maghiară, câte o prezentare video, în patru părți, despre legătura omului cu pajiștile, biodiversitatea lor, practicile agricole tradiționale și serviciile pe care ni le oferă în mod gratuit;
- Am derulat concursul de creație "Cu ochii pe pajiști", adresat în mod exclusiv studenților și masteranzilor, pe care i-am invitat să participe cu lucrări (ilustrații, afișe, animații etc.), cărora le-am acordat premii (vouchere) în valoare totală de 2.500 €;

*Iată cum arată o ieșire
pe teren pentru evaluarea
gradului de naturalitate a
unei pajiști*

*Seminar la Facultatea de
Arte a Universității
din Oradea*

- Am lansat un chestionar adresat fermierilor, pentru a identifica problemele sistemului actual de subvenții pentru protejarea naturii;
- Am efectuat vizite pe teren în județele Bihor, Mureș și Satu Mare, pentru a evalua gradul de naturalitate a unor pajiști pentru care s-au acordat subvenții de conservare a biodiversității;
- Am participat la consultările organizate de MADR pentru elaborarea Planului Național Strategic 2023-2027 și am înaintat ministerului propuneri în linie cu obiectivele privind biodiversitatea și clima (v. cap. Legislația de mediu, activism civic).

*Lucrare premiată:
Réti Kincső-Zita:
"Am grijă de tine"*

- **Finanțator:** Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2021, prin Programul Active Citizens Fund România
- **Titlu proiect:** Îmbunătățirea politicilor de agro-mediu prin cercetări participative și incluziune civică
- **Perioada:** 2021-2024
- **Partener:** Societatea Carpatină Ardeleană - Satu-Mare (SCA)

PROCESS ORIENTED NATURE CONSERVATION

- un proiect care vizează dezvoltarea socială în armonie cu conservarea naturii

Societatea europeană se confruntă cu numeroase provocări, în special cele pe care le aduc schimbările climatice și condițiile meteorologice extreme. Pentru a păstra biodiversitatea și a asigura bunăstarea socială, trebuie să găsim soluții care să aibă impact cât mai mic asupra naturii.

Proiectul are ca scop menținerea, restaurarea și crearea unui peisaj mai aproape de cel natural, care să poată face față provocărilor datorate unei populații omenești aflate în continuă creștere, agricul-

turii intensive, proastei gestionări a apei, precum și schimbărilor climatice.

În cadrul întâlnirilor, s-au discutat diferite studii de caz din Europa, luând în calcul posibile amenințări și soluții, care, la sfârșitul proiectului, vor fi adunate într-un ghid.

- Activitățile proiectului au luat o amploare mai mare în al doilea an al proiectului, după încetirea pandemiei. După ce fiecare țară parteneră a investigat mai multe studii de caz prin interviuri și vizite de teren, am obținut o imagine mai amplă a modului în care sunt abordate proiectele de conservare, reconstrucția și restaurarea proceselor naturale (rewilding) în diferite părți ale Europei, în zone naturale și seminaturale. Învățând din exemplele celorlalți, am identificat obstacolele care ar putea pune în pericol implementarea proiectelor similare.

- În 2022 au avut loc două întâlniri față în față. În luna mai, i-am găzduit pe partenerii noștri de proiect în România. Am încercat să le oferim o

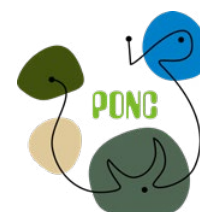

experiență unică, le-am arătat peisajele naturale ale Podișului Hârtibaciului, pășunile cu arbori, habitatele acvilei țipătoare mici și ale țestoasei de apă europeană. Cu ajutorul lui István Imecs de la Organizația GeoEcologica Accent, am putut vizita locul de implementare a proiectului de reintroducere a țiparului. Ca de obicei, vizita pe teren a fost însoțită de o lungă discuție, de data aceasta despre managementul ariilor protejate în România, deficiențele conservării naturii și potențialele consecințe viitoare.

- În toamnă, am vizitat Suedia, mai precis diferite arii protejate de pe insula Gotland, unde am discutat despre agricultura regenerativă. Această practică devine tot mai răspândită, în special în domeniul pășunatului, și prezintă numeroase avantaje pentru fermieri, deseori pe lângă caracterul său de reconstrucție ecologică. Pășunatul are un rol important în acest proiect: în timp ce în Europa de Vest se îmbunătățesc și se creează habitate prin reintroducerea zimbriilor și a altor animale, în Europa de Est metodele agricole tradiționale încă asigură o valoare de conservare pentru fânețe și pajiști.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

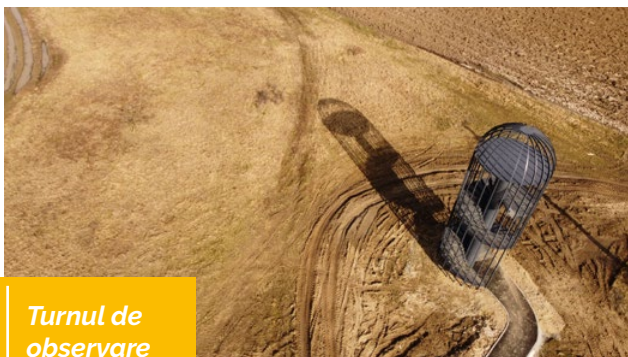
- **Finanțator:** Erasmus+ Parteneriate de Cooperare (KA2)
- **Perioada:** 2020 – 2023
- **Parteneri:** Natuurinvest (BG) - coordonator de proiect, Grupul Milvus (RO), Pro Natura (SE), Agency for Nature and Forest (BG), Ark Nature Development (NL), Fjallbete (SE), Knepp Estate (UK)

CONSERVAREA, PROTEJAREA ȘI PROMOVAREA VALORILOR NATURALE DIN ZONA TRANSFRONTALIERĂ SALONTA – BÉKÉSCSABA, ROHU-14 – THE NATURE CORNER

Clădirea centrului de vizitare Cuibul Dropiei la Salonta

Acest proiect transfrontalier are ca scop conservarea și promovarea patrimoniului natural existent. Cei doi parteneri de proiect din România - Primăria Municipiului Salonta și filiala din Oradea a Asociației "Grupul Milvus", derulează activități dedicate conservării ultimei populații viabile de dropii din România.

Turnul de observare

- În cadrul proiectului s-a finalizat construcția unui centru de vizitare la Salonta, s-a amenajat un pod peste o zonă umedă (lac eutrof), s-a finalizat construcția unui turn de observare și s-a construit o pistă de biciclete până la turnul de observare.

Podul peste Lacul cu stuf

- Una dintre cele mai importante activități ale proiectului, în ceea ce privește conservarea acestei mici, dar, totodată, unice populații de dropie din țară, a reprezentat îngroparea unui tronson de 6,6 km de linie electrică aeriană, pentru protejarea dropiilor de eventualele coliziuni care le pot fi fatale. Astfel de măsuri de conservare pot fi realizate numai prin colaborarea dintre specialiștii în conservare, administrațiile publice și companiile de energie, fiind finanțate mai ales prin proiecte europene, în România aflându-se abia în stadiul de pionierat.

Pentru mai multe detalii, noutăți și informații despre acest proiect, vizitați site-ul dedicat proiectului www.dropia.eu

- Finanțator:** Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională, cu sprijinul Guvernului României și al Ungariei, în cadrul Programului Interreg V-A
- Perioada:** 2018-2023
- Parteneri:** Primăria Municipiului Salonta, Primăria Orașului Békés, Asociația Körösök Völgye Natúrpark

Cuibul dropiei
Tüzokfészek
Great Bustard Nest

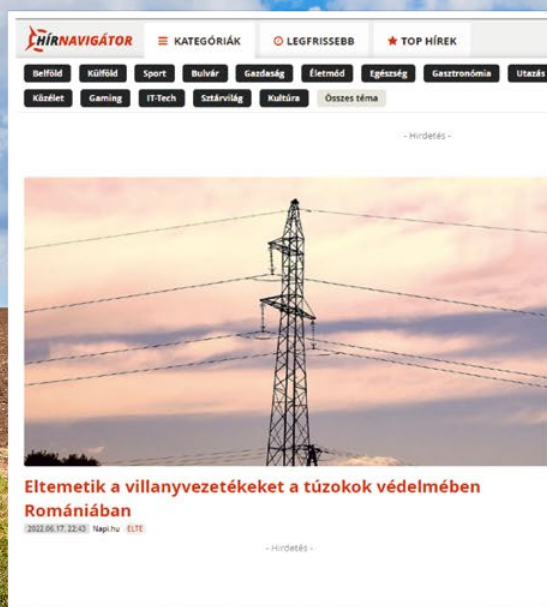
nature_
corner_rohu14

Cuibul dropiei
Tüzokfészek
Great Bustard Nest

Dropii în zona liniei electrice aeriene (LEA) desființate

SERVICII CONTRACTUALE

SAVEGREEN - PROTEJAREA FUNCȚIONALITĂȚII CORIDOARELOR ECOLOGICE DE IMPORTANȚĂ TRANSNAȚIONALĂ DIN BAZINUL DUNĂRII

Grupul Milvus a fost subcontractat în vara anului 2021 pentru acest proiect, care începuse cu un an mai devreme și care s-a finalizat în decembrie 2022. Obiectivul principal a fost conservarea și, în unele cazuri, optimizarea coridoarelor ecologice din Carpații Orientali, care sunt amenințate de proiecte de dezvoltare și infrastructură, precum autostrada Tîrgu Mureș-Ungheeni (A8), precum și de alte tipuri de investiții sau modalități nesustenabile de utilizare a terenurilor.

Local Cross-Sectoral Operational Plan

Mureș Valley, Târgu Mureș –
Târgu Neamț Pilot Area, Romania

Part of Output T2.2 "Local Cross-Sectoral Operational Plans"
Csaba Domokos, Milvus Group
Silvia Borlea, EPC Consultanță de mediu SRL

December, 2022

Project co-funded by European Union Funds (ERDF)
www.interreg-danube.eu/savegreen

2022

- monitorizarea lunară a coridoarelor ecologice care se suprapun cu un total de 8 viaducte și tuneluri planificate pe tronsonul de autostradă între Tîrgu Mureș și Ditrău (ianuarie-august), respectiv întocmirea unui raport de monitorizare;
- întocmirea unui Plan Operațional Intersectorial Local pentru autostrada A8, secțiunea Tîrgu Mureș-Târgu Neamț.

- Proiect implementat de:**
Austria: WWF Central and Eastern Europe, Environment Agency Austria
Bulgaria: Black Sea NGO Network; Bulgarian Biodiversity Foundation
Republica Cehă: Friends of the Earth, Olomouc branch; Transport Research Centre
Ungaria: CEEweb for Biodiversity; Szent István University
România: Zarand Association; EPC Environmental Consulting Ltd.; WWF Romania
Slovacia: WWF Slovakia; Slovak University of Technology in Bratislava – SPECTRA Centre of Excellence of EU
- Titlu proiect:** Protejarea funcționalității coridoarelor ecologice de importanță transnațională din bazinul Dunării
- Finanțator:** Interreg Danube Transnational Programme și co-finanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională
- Durata contractului:** 2020-2022

SERVICII DE SPECIALITATE PRIVIND MONITORIZAREA SPECIILOR DE PĂSĂRI CF. ART 12 AI DIRECTIVEI PĂSĂRI

Programele naționale de monitorizare a păsărilor oferă multe informații utile despre situația speciilor de păsări din România, mai ales pentru urmărirea schimbărilor populaționale. Acest demers a furnizat cele mai multe astfel de date, contribuind în mod semnificativ la cunoașterea situației speciilor de păsări din țară.

În cadrul acestui contract se realizează raportul național al României pentru Comisia Europeană privind starea de conservare a speciilor de păsări de interes comunitar, conform Directivei Păsări. Asemenea rapoarte trebuie depuse din șase în șase ani de către toate statele membre ale Uniunii Europene.

Majoritatea activităților (ca de exemplu: colectarea de date, întocmirea rapoartelor etc.) din cadrul contractului au fost finalizate în anul 2021. Totuși, în 2022 am mai avut două activități importante:

- la cererea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor am susținut 3 din cele 6 sesiuni de instruire a personalului din cadrul MMAP-DB, ANPM, ANANP și APM cu privire la acțiunile specifice de implementare a prevederilor Directivei 2009/147/CE. Sesiunile au fost de câte 5 zile, incluzând și o vizită în teren. Practic, colegii noștri au prezentat toate protocoalele de monitorizare

folosite în cadrul proiectului și a fost o ocazie foarte bună de a le discuta cu personalul de specialitate din cadrul instituțiilor statului.

- Un alt rezultat foarte important al proiectului a fost întocmirea documentației pentru Lista Roșie Națională a speciilor de păsări din România și Lista speciilor de interes comunitar pentru care România are o responsabilitate mare în asigurarea conservării lor – ambele documente fiind aprobate printr-un ordin de ministru și publicate în Monitorul Oficial.

- **Coordonator proiect:** Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
- **Titlu proiect:** "Completarea nivelului de cunoaștere a biodiversității prin implementarea sistemului de monitorizare a stării de conservare a speciilor de păsări de interes comunitar din România și raportarea în baza articolului 12 al Directivei Păsări 2009/147/CE"
- **Prestatori:** asocierea dintre Societatea Ornitologică Română, Asociația Grupul Milvus, S.C. Omnia Development S.R.L. și S.C. Adworks Media SRL.
- **Finanțator:** Fondul European de Dezvoltare Regională, Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020
- **Durata contractului:** 2019-2022

RECENSĂMÂNTUL POPULAȚIEI DE ACVILĂ DE MUNTE, COCOȘ DE MUNTE ȘI MARMOTĂ ÎN MUNȚII FĂGĂRAȘ

În 2020 am semnat un contract cu Fundația Conservation Carpathia pentru elaborarea unui plan de acțiune pentru conservarea acvilei de munte (*Aquila chrysaetos*) în Munții Făgăraș, care presupune următoarele activități:

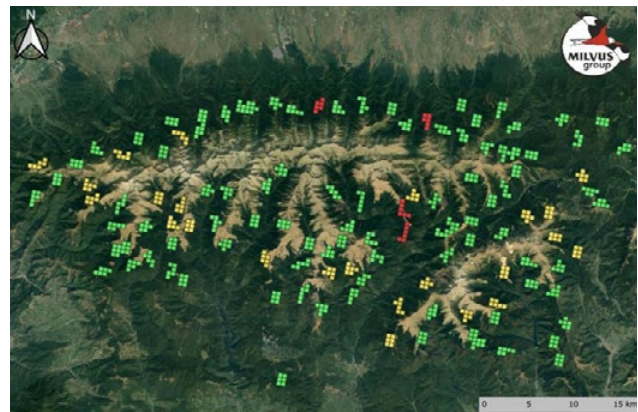
- Recensământul populației acvilei de munte pe întreaga suprafață a Munților Făgăraș, respectiv repetarea recensământului la finalul proiectului;
- Monitorizarea succesului de cuibărit;
- Analiza hranei speciei în perioada de cuibărit;
- Urmărirea razei de mișcare a păsărilor și a modului în care și utilizează teritoriul;
- Recensământul populației de marmotă (*Marmota marmota*) și analiza succesului de reproducere;
- Recensământul populației de cocoș de munte (*Tetrao urogallus*);

Toate activitățile fac parte dintr-un amplu proiect de conservare.

EVALUAREA COCOȘULUI DE MUNTE

- Recensământul cocoșului de munte (ca animal pradă al acvilei de munte) este doar o componentă, relativ mică, a unui proiect de conservare mai cuprinzător. Informațiile privind distribuția și densitatea speciei și, în cazul repetării viitoare a observațiilor, privind modificările populației, vor fi colectate prin desemnarea în Munții Făgăraș a 120 de unități teritoriale, de unde se colectează date despre prezența cocoșului de munte.
- unitățile teritoriale conțin 6 pătrate de 500 x 500 m, în care 2 observatori înregistrează semnele de prezență a cocoșilor de munte (indivizi, pene, excremente, urme, etc.) în timpul unei plimbări de 1 km pe un traseu de o oră.
- în acest an am reușit să verificăm 93 unități teritoriale, a căror distribuție este prezentată pe harta de mai jos:

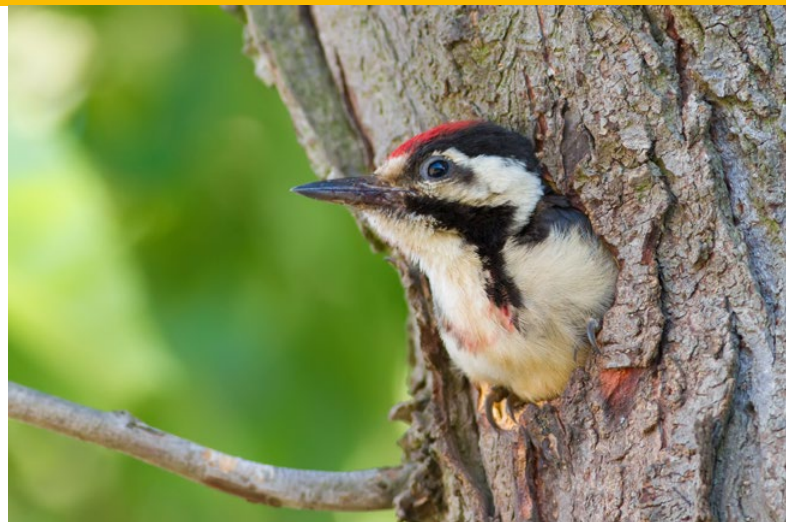
Legendă: Verde - teritoriu verificat
Galben - teritoriu de verificat în anul următor
Roșu - teritorii inaccesibile

EVALUAREA ACVILEI DE MUNTE

- am continuat cu efort delimitarea teritoriilor ocupate de perechile cuibăritoare și identificarea locurilor exacte ale cuiburilor. Munca noastră era îngreunată de zăpada din primăvară și de dificultatea accesului în zonele preferate de acvile. Am identificat trei cuiburi în două teritorii.
- am demarat procesul de echipare a unor exemplare cu transmițătoare satelitare pentru a le urmări în detaliu comportamentul pe toată durata anului.

EVALUAREA MARMOTEI

Începând din iulie 2020, ne-am angajat să evaluăm distribuția marmotei în Munții Făgăraș, ca parte a unui program mai amplu. În prima etapă a studiului am ales unitățile de eșantionare, adică 87 careuri de 2x2 km, care ocupă întregimea habitatelor potențiale pentru această specie. Evaluările au fost efectuate în perioada de vară din 2020–2022, iar prezența marmotei a fost identificată în peste jumătate din careurile evaluate. Pe lângă această activitate, am colectat date despre mărimea coloniilor de marmotă și despre succesul reproductiv al acestui rozător.

EVALUAREA PĂSĂRILOR CÂNTĂTOARE ȘI CIOCĂNITORILOR

Începând din 2022 am adăugat două protocoale noi de monitorizare a comunităților de păsări, în vederea evaluării impactului activităților de reconstrucție ecologică asupra acestora în cadrul proiectului LIFE. Pe parcursul a două sezoane de cuibărire vom vizita puncte prestabilite de monitorizare în habitate reconstruite și habitate de referință, folosind o metodă pentru speciile de păsări cântătoare și una mai specială pentru speciile de ciocănitori.

- **Coordonator proiect:** Fundația Conservation Carpathia, în parteneriat cu Asociația Ocolul Silvic Carpathia, Asociația de Vânătoare Piatra Craiului Făgăraș Conservation, SC Carpathia Agro & Finance SRL, Conservation Capital Consulting Ltd., Inspectoratul de Jandarmi Județean Argeș – Basarab I și ProPark – Fundația pentru Aarii Protejate.
- **Titlu proiect:** Crearea unei zone de natură sălbatică în sudul Munților Carpați, România (LIFE18 NAT/RO/001082)
- **Prestatori:** asocierea dintre Societatea Ornitologică Română, Asociația „Grupul Milvus”, S.C. Omnia Development S.R.L. și S.C. Adworks Media SRL.
- **Finanțator:** Comisia Europeană prin programul LIFE Nature (www.ec.europa.eu) și Fundația Arcadia prin programul ELP (Endangered Landscapes Programme, (www.endangeredlandscapes.org)).
- **Durata contractului:** 2019–2024

CUM NE-AM FĂCUT AUZIȚI

224

de postări

Am ajuns la peste
1,1 milioane
de persoane

Anul 2022 a fost un an în care am încercat să ne creștem vizibilitatea pe toate platformele online, pentru ca voi să cunoașteți munca noastră și să vă aducem mai aproape de minunata natură care ne înconjoară. Am făcut asta prin 224 de postări pe Facebook, 96 de posări pe Instagram, 80 de materiale publicate în două sau chiar trei limbi pe site-ul nostru și aproape 60 de clipuri Youtube.

milvus.ro

80de știri în limba română
și maghiară,**18**

în limba engleză

Datorită vouă și a interesului arătat pentru munca noastră am reușit să înregistrăm un nou record pe Facebook, după ce informațiile postate pe această platformă au ajuns la peste 1.1 milioane de oameni. Cei care ne urmăresc au avut o curiozitate mare pentru subiecte legate de berzele albe și desigur, ursul brun.

96de postări
și**16.014**

vizitatori pe cont

Pagina noastră de internet a fost vizitată de aproape 77.000 de persoane care au citit cu mare interes materialele noastre, atât în limba română, cât și în limba maghiară și engleză. Cei care ne urmăresc pagina de internet sunt din toate colțurile lumii, începând din Statele Unite ale Americii și până în Suedia.

59

de clipuri, cu peste

37.000

de vizualizări

Presa ne-a fost alături și în acest an și s-a vorbit despre munca noastră în 150 de materiale de presă. Desigur, cel mai discutat subiect a fost Lista roșie a speciilor de păsări din România. Ne bucură, că jurnaliștii din România sunt interesați de problemele de mediu existente în țara noastră și pe această cale dorim să le mulțumim.

peste

150de apariții
media

EDUCAȚIE ECOLOGICĂ

Acest an a fost unul plin de împliniri. Parțial, pentru că, după 2 ani de pandemie, în 2022 ne-am putut reîntâlni față în față cu copiii și adulții curioși să cunoască natura înconjurătoare. Pe de altă parte, pentru că a existat un interes din ce în ce mai mare pentru educația ecologică, atât din partea școlilor, cât și din partea instituțiilor publice și a societății civile.

Ar fi foarte greu să enumerăm toate amintirile dragi nouă. Am fost emoționați de dorința de învățare și curiozitatea copiilor de la Centrul de Educație Incluzivă din Târgu Mureș, care și-au arătat dragostea pentru animale și natură în cadrul unui concurs organizat de către școala lor. Un alt moment memorabil a fost participarea noastră la un eveniment organizat cu ocazia Săptămânii Educației Globale, când un număr record de 100 de elevi din Reghin au participat la o activitate în aer liber.

Activități de educație ecologică în grădinițe și școli

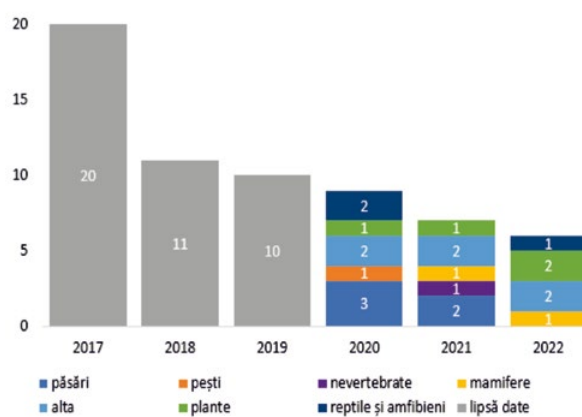
- am organizat 24 de activități ocazionale la care au participat 450 de elevi și 45 de adulți;
- 33 de grupuri de școlari și preșcolari ne-au invitat regulat, o dată pe lună, să susținem activități, ori în sălile de clasă, ori în aer liber; este vorba de 289 de preșcolari și 369 de școlari care au participat la aceste activități lunare.
- am organizat trei excursii (în Valea Ilvei și Valea Sălardului, pe malul Mureșului și în Sânsimion) la care au participat 66 de elevi și 10 cadre didactice;
- la cele două tabere (din Seliștat și din Senetea) am învățat despre viața bufnițelor, am organizat vânătoare de comori, am avut ateliere de creație și multe altele, alături de cei 43 de copii și 12 adulți;
- am fost invitați să susținem activități la Bursa Voluntarilor organizată de către Organizația Caritas, la Festivalul Vibe, la Muzeul Județean Mureș, la Biblioteca Județeană Mureș, la Fundația EduRegun și altele.
- am continuat, și în acest an concursul nostru on-line ActivityBox, la care au participat 57 de elevi din 5 județe. 2022, a fost de altfel, anul în care ActivityBox s-a îmbogățit cu un logo, realizat voluntar de un simpatizant al activităților educative.

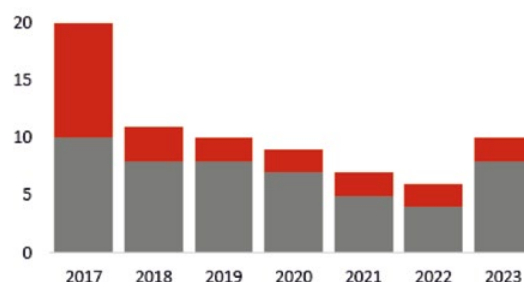
BURSA MILVUS ÎN 2022

Acordarea Bursei Milvus studenților pasionați de cercetare în domeniul ecologiei și protecției naturii este o tradiție cu care ne mândrim din anul 2005. Șase studenți au aplicat la programul nostru de burse din 2022, din care am ales să finanțăm două proiecte prin burse în valoare a câte 4.000 de lei fiecare. Astfel, Laura-Teodora Tănase a evaluat starea de conservare a speciei *Cakile maritima ssp. euxina* pe malul Mării Negre, iar Nándor Erős a pornit o monitorizare pe termen lung a populațiilor de amfibieni în aria protejată SCI Fânețele Clujului.

Încadrarea taxonomică a proiectelor depuse pentru bursă

Rata de finanțare a proiectelor depuse pentru bursă

CENTRUL DE REABILITARE A ANIMALELOR SĂLBATICE RĂNITE

111 de cazuri fericite, 111 de animale sălbatice care s-au vindecat și au putut fi eliberați în natură. Au fost și situații triste, în care în urma rănilor suferite animalele au decedat sau a fost nevoie de eutanasierea lor, dar noi ne-am reîncărcat suflătește din aceste 111 de cazuri, care ne-au întărit convingerea că merită să investim în salvarea lor. Nu am făcut acest lucru, singuri. În decursul unui an am primit peste 2.500 de apeluri, pe numărul nostru de urgență, de la persoane îngrijorate de soarta unui animal rănit. În unele cazuri a

fost de ajuns să oferim consultanță, iar în cazurile mai grave am avut sprijin de partea cetățenilor de rând și nu în ultimul rând veterinarilor din toată țara, care au adus animalul în centrul nostru. A fost o muncă în echipă, ca în fiecare an, o muncă în care toți care s-au implicat au pus mult suflet și dăruire.

 187
păsări găzduite
la Centru

 34
de specii
de animale

 peste **2.500**
de apeluri primite
din **14** județe

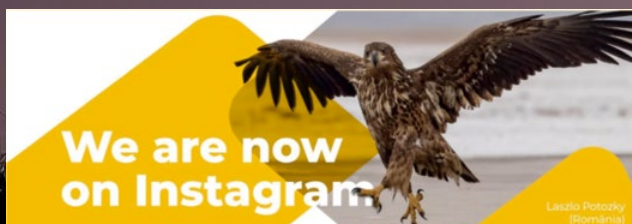
CONCURSUL INTERNAȚIONAL DE FOTOGRAFIE DE NATURĂ "MILVUS"

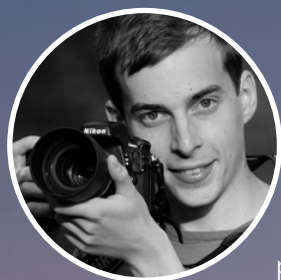
Cum pandemia a afectat viețile tuturor, nu am făcut excepție nici noi. În ciuda eforturilor noastre, am fost nevoiți să anulăm ediția din 2021 a concursului. Dar în 2022, ne-am întors cu forțe proaspete și mult entuziasm! Pentru ediția din 2022 a Concursului Internațional de fotografie de natură Milvus, Grupul Milvus a încheiat un parteneriat cu Forona, Asociația Fotografilor de Natură din România. Împreună am reînnoit imaginea concursului, am mărit numărul membrilor din juriu, am reîmprospătat pagina web, am întocmit un cod etic al fotografierii în natură, am actualizat canalele de social media.

Dan Dinu

„Ca membru al juriului Milvus Photocontest încă de la prima ediție, trebuie să recunosc că l-am ratat anul trecut, deoarece a fost anulat din cauza pandemiei. Dar, cu ajutorul FORONA, am avut timp pentru un re-branding, iar acest lucru ne-a dus la o competiție cum nu a mai fost niciodată. Mai mulți participanți ca niciodată și imagini impresionante. Desigur, misiunea juriului a fost mai complicată, dar este întotdeauna o plăcere să vedem cum crește acest concurs. Sperăm să vă bucurați de câștigătorii concursului, la fel de mult ca și noi. Ne vedem și data viitoare.”

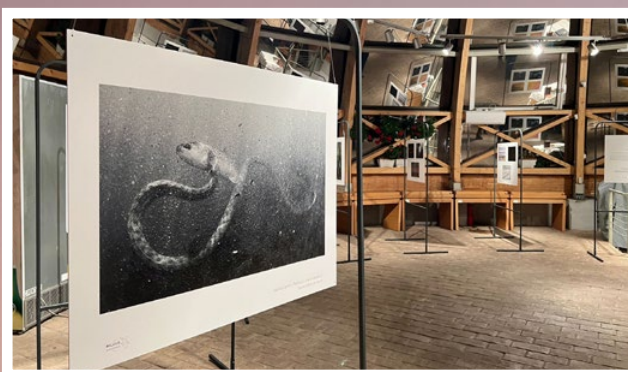

Nagy Zoltán Gergely

După ce am luat parte la toate edițiile anterioare ale concursului Milvus Photocontest, a fost o schimbare plăcută să particip în calitate de juriu în acest an. Colaborarea armonioasă dintre

Grupul Milvus și FORONA a avut ca rezultat un concurs foarte bine organizat, în care noi, în calitate de jurați, am putut lucra foarte eficient și am putut oferi șanse egale tuturor imaginilor trimise. Am căutat viziuni noi, abilități fotografice de top, povești inspirate - toate acestea în limitele fotografiei etice în natură, așa cum este prevăzut în codul etic FORONA.

Vernisajul care prezintă cele mai bune creații din cele aproape 1200 de lucrări înscrise de 193 de fotografi din toată lumea și-a deschis porțile în prezența organizatorilor și a membrilor de juriu: Dan Dinu, Nagy Zoltán Gergely, Dorin Bofan și Daniel Mârlea.

Marele premiu din acest an a fost adjudecat de Moldován Zsolt, un fermier din România cu o pasiune pentru natură și un evident talent de a surprinde momente speciale din viața animalelor. Marele câștigător a primit un cadou cu totul special, un trofeu realizat de un artist local dintr-o bucată de lemn. Trofeul a fost împachetat în lichen viu pe care câștigătorul nostru îl poate păstra pentru a-i aminti de realizările din acest an.

Mulțumim participanților, celor care au fost prezenți la eveniment și desigur firmei Konika Minolta pentru sprijinul financiar acordat.

LEGISLAȚIA DE MEDIU, ACTIVISM CIVIL

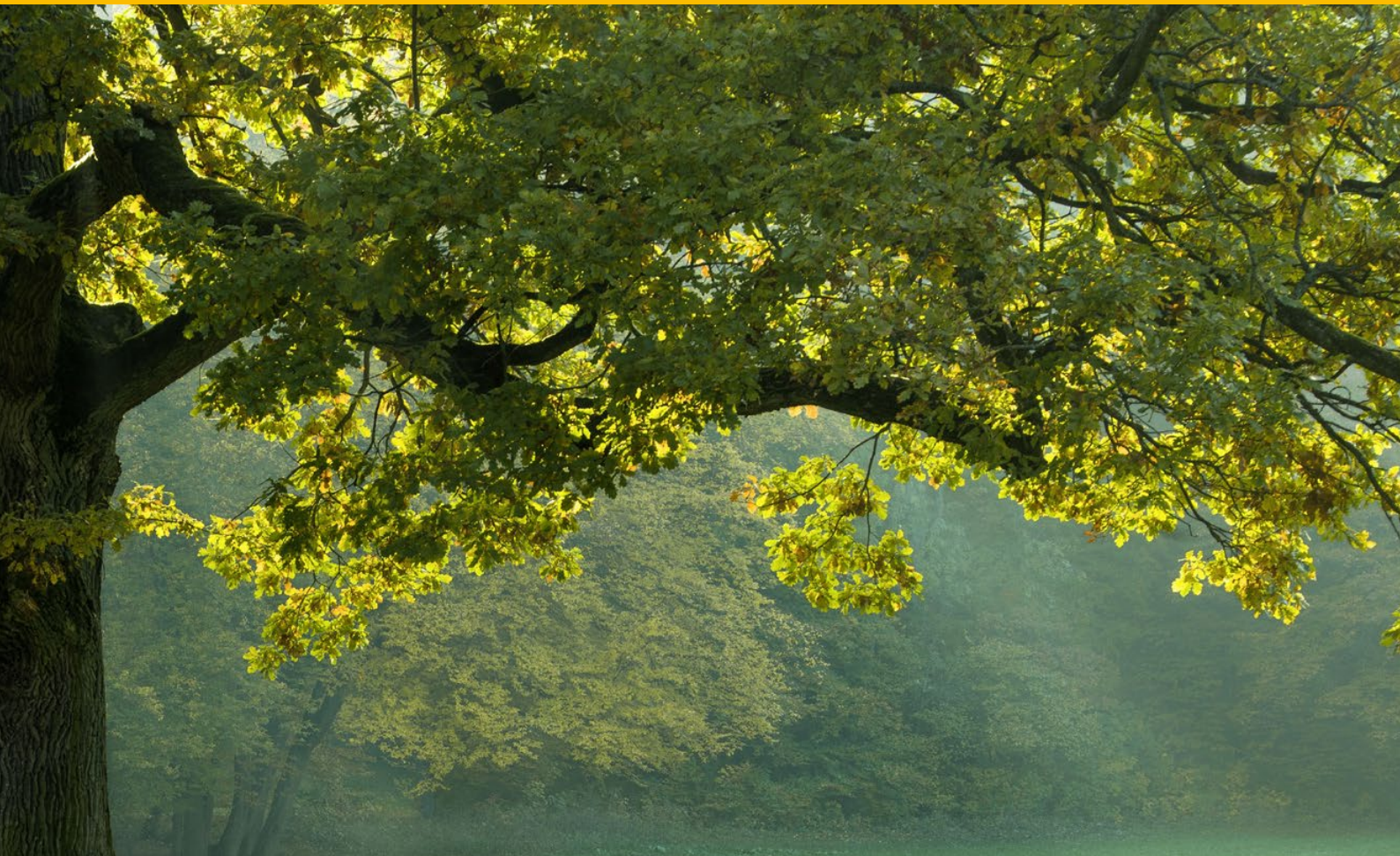
Deși, membrii Grupului Milvus preferă să lucreze pe teren și să desfășoare activități concrete de conservare, în ultimii ani am dedicat tot mai multă energie activismului civic. În acest fel, contribuim la îmbunătățirea legilor și influențăm deciziile, astfel încât acestea să se axeze cu adevărat la conservarea biodiversității și la protecția habitatelor.

În 2022, am încercat să influențăm următoarele politici:

Probabil noul **Plan Național Strategic (PNS)** elaborat în cadrul Politicii Agricole Comune a necesitat cel mai consistent efort din partea noastră. Asta, pentru că suntem convinși de faptul că, modul în care practicăm agricultura este foarte important din perspectiva conservării naturii. Implementarea corectă a strategiei de la Fermă la Furculiță (Farm to Fork) a Uniunii Europene este esențială pentru a păstra serviciile pe care le oferă natura. De-a lungul anului, am continuat să participăm la consultările publice organizate de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR) și am înaintat propuneri împreună cu fermieri, apicultori și alte organizații de conservare. Am considerat că este important să lucrăm cu aceste organizații, deoarece prima versiune a Planului Național Strategic nu numai că era nesatisfăcătoare din punct de vedere al conservării, dar îi afecta în mod negativ pe micii fermieri și apicultori. Cele două propuneri pe care le-am prezentat (pro-

punerea organizației noastre, precum și scrisoarea comună a mai multor organizații adresată MADR) nu au fost luate în considerare de minister, așa că noi și partenerii noștri ne-am exprimat îngrijorarea în fața Comisiei Europene, unde am găsit urechi mult mai receptive. Ca urmare, Comisia a încorporat unele dintre sugestiile noastre în prima evaluare a planului strategic și l-a trimis înapoi la Ministerul Agriculturii cu o serie de comentarii și solicitări de îmbunătățire. Din păcate, tot ceea ce putem spune despre versiunea finală este că, este o variantă mai puțin dăunătoare decât prima, dar avem în continuare îngrijorări serioase că România nu va fi capabilă să îndeplinească obiectivele strategiei de la Fermă la Furculiță. **În opinia noastră acest nou plan strategic pe lângă faptul că, îi dezavantajează pe micii producători, care produc într-un mod mai prietenos cu natura, nu reușește să schimbe efectele dăunătoare ale agriculturii asupra biodiversității, și favorizează profitul unora pe termen scurt, față de bunăstarea tuturor pe termen lung.**

Ne concentrăm din ce în ce mai mult pe protecția pajiștilor, care sunt importante pentru biodiversitate și protecția climei, și urmărim cu mare atenție legile și investițiile care le afectează. De asemenea, suntem atenți pentru a ne asigura că investițiile în energie verde sunt făcute într-un mod care nu dăunează habitatelor naturale. În multe cazuri, energia verde produsă nu aduce la fel de multe beneficii, pe câte

dezavantaje cauzează prin scăderea capacității habitatelor naturale de captare a dioxidului de carbon, respectiv prin scăderea biodiversității acestor habitate. Am încercat, de asemenea, să sensibilizăm atât Departamentul de Dezvoltare Durabilă a Guvernului, cât și reprezentanții diferitelor partide politice. Nu putem decât să sperăm, că serviciile oferite de natură vor fi luate în considerare la planificarea investițiilor cu privire la energia verde.

Ministerul Mediului a pierdut în trecut (2020, 2021) mai multe procese în instanță pentru că nu a putut furniza date științifice care să justifice împușcarea unui număr mare de păsări migratoare. Invalidarea cotelor de recoltă de către mai multe instanțe judecătorești a avut ca efect suspendarea vânătorii păsărilor migratoare în acele sezoane de vânătoare. Pasul logic și etic ar fi fost realizarea unor studii, cercetări pentru a putea evalua în mod științific, dacă cotele afectează sau nu populațiile. Este foarte trist că în loc să se bazeze pe știință, legiuitorii au decis să modifice **legea vânătorii** în așa fel încât, să nu mai fie necesare astfel de date științifice și cote anuale – practic singura modalitate de a controla numărul păsărilor împușcate într-un an pe teritoriul României.

După ce legea a trecut de cele două camere ale parlamentului (în ciuda insistențelor societății civile) în ultima noastră disperare, la sfârșitul anului 2021

am trimis o scrisoare deschisă Președintelui țării. Președintele a întors legea în Parlament, dar degeaba, pentru că în anul 2022, Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic a fost modificată în așa fel, încât numărul de păsări împușcate într-un an nu mai poate fi controlat.

Am continuat munca noastră în Comisia de control a tăierilor de arbori din mediul urban din Tîrgu Mureș.

Deși, câteodată pare că ne luptăm cu morile de vânt, noi continuăm munca noastră și ne bucurăm, ori de câte ori vocea noastră este auzită și putem contribui la acte normative prietenoase cu natura.

Încheiem cu un caz fericit – un exemplu drept de urmat, propagat de o bancă (Procredit Bank) care a acordat un împrumut unui investitor, pentru realizarea unui parc fotovoltaic într-un sit Natura 2000, numai cu condiția ca, investiția să nu dăuneze biodiversității. Pe lângă faptul că investiția a fost realizată pe teren arabil, conectarea la rețeaua de medie tensiune s-a realizat astfel încât, păsările să nu se electrocuteze. Totodată, investitorul s-a oferit să planteze 50 de puieți de stejar și să monteze 20 de cuiburi artificiale pentru vânturei (situl fiind unul important pentru vântureii de seară).

PUBLICAȚII ȘTIINȚIFICE

ARTICOLE ȘTIINȚIFICE COTATE ISI

Bán, M., **Boné, G. M.**, Bérces, S., Barta, Z., **Kovács, I.**, Ecsedi, K., Sipos, K. 2022. OpenBioMaps – self-hosted data management platform and distributed service for biodiversity related data. *Earth Sci Inform* 15, 2007–2016 (2022). <https://doi.org/10.1007/s12145-022-00818-3>

Geue, J. C., Rotter, P. J., Gross, C., Benkő, Z., **Kovács, I.**, Fântână, C., Veres-Szászka, J., Domșa, C., Baltag, E., **Daróczi, Sz. J.**, **Bóné, G. M.**, Popescu, V. D., Thomassen, H. A. 2022. Limited reciprocal surrogacy of bird and habitat diversity and inconsistencies in their representation in Romanian protected areas. *PLoS ONE* 17(2): e0251950. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0251950>.

Matias, G., Rosalino, L. M., Alves, P. C., Tiesmeyer, A., Nowak, C., Ramos, L., Steyer, K., Astaras, C., Brix, M., **Domokos, Cs.**, Janssen, R., Kitchener, A. C., Mestdagh, X., L'Hoste, L., Titeux, N., Migli, D., Youlatos, D., Pfenniger, M., Devillard, S., Ruethe, S., Anile, S., Ferreras, P., Díaz-Ruiz, F., Monterroso, P. 2022. Genetic integrity of European wildcats: Variation across biomes mandates geographically tailored conservation strategies. *Biological Conservation*, Volume 268, 2022, 109518, ISSN 0006-3207, <https://doi.org/10.1016/j.biocon.2022.109518>.

Marton, A., Vágási, C. I., Vincze, O., Bókony, V., Pap, P. L., Pătraș, L., Péntes, J., **Bărbos, L.**, Fülöp, A., Osváth, G., Ducatez, S., Giraudeau, M. 2022. Oxidative physiology is weakly associated with pigmentation in birds. *Ecology and Evolution*, 12, e9177. <https://doi.org/10.1002/ece3.9177>.

Oskyrko, O., **Sos, T.**, Vacheva, E., Vlad, S.E., Cogălniceanu, D., Uller, T., Feiner, N., Carretero, M.A. 2022. Unravelling the origin of the common wall lizards (*Podarcis muralis*) in south-eastern Europe using mitochondrial evidence. *Biodiversity Data Journal* 10: e90337. <https://doi.org/10.3897/BDJ.10.e90337>

Oskyrko, O., Sreelatha, L.B., Silva-Rocha, I., **Sos, T.**, Vlad, S.E., Cogălniceanu, D., Stă-

nescu, F., Iskenderov, T. M., Doronin, I. V., Lisičić, D. & Carretero, M.A. 2022. Molecular analysis of recently introduced populations of the Italian wall lizard (*Podarcis siculus*). *Acta Herpetologica*, 17(2), 147–157. https://doi.org/10.36253/a_h-12542

Takács, P., Bánó, B., Czeglédi, I., Erős, T., Ferincz, Á., Gál, B., Bánó-Kern, B., Kovács, B., **Nagy, A. A.**, Nyeste, K., Lente, V., Preiszner, B., Sipos, S., Staszny, Á., Vítál, Z., Weipert, A., Csoma, E. 2022. The mixed phylogenetic origin of northern pike (*Esox lucius* Linnaeus 1758) populations in the Middle Danubian drainage. *BMC Zool* 7, 28 (2022). <https://doi.org/10.1186/s40850-022-00129-6>.

Väli, Ü., Treinys, R., Bergmanis, U., **Daróczi, Sz.**, Deme-dzhiev, D., Dombrovski, V., Dravecký, M., Ivanovski, V., Kicko, J., Langgemach, T., Lontkowski, J., Maciorowski, G., Poirazidis, K., Rodziewicz, M., Meyburg, B.-U. 2022. Contrasting patterns of genetic diversity and lack of population structure in the lesser spotted eagle *Clanga pomarina* (Aves: Accipitriformes) across its breeding range. *Biological Journal of the Linnean Society* 136(4): 506–519. <https://doi.org/10.1093/biolinnean/blac065>.

Osváth G., **Papp E.**, Benkő Z, Kovács Z (2022) The ornithological collection of the Zoological Museum of Babeș-Bolyai University, Cluj-Napoca, Romania – Part 1: the catalogue of bird skin specimens. *ZooKeys* 1102: 83–106. <https://doi.org/10.3897/zookeys.1102.79102>

ALTE PUBLICAȚII ȘTIINȚIFICE

Daróczi, J. Sz. 2022. România ritka bagolyfajai. *Heliaca* 18: 139–140. https://www.mme.hu/sites/default/files/binary_uploads/2_magunkrol/heliaca/heliaca_2022_lq.pdf

Erős, N., Ianculescu, M., Kocsis, V.-B., Szócs, Á., **Sos, T.** 2022. Survey of the amphibians in "Fântățele Clujului – Copârșea", part of the "Dealurile Clujului de Est" (ROSCI0295) Natura 2000 protected area. *Studia Universitatis Babeș-Bolyai Biologia*, 67, 2: 51–65. doi:10.24193/subbbiol.2022.2.04 <https://studiabiologia.reviste.ubbcluj.ro/index.php/studiabiologia/article/view/103>

REZUMATE DE CONFERINȚE

Domokos, Cs., Jánoska, F., Cristescu, B. 2022. Planificarea aten-
nării: distribuția ursului brun

și mărimea minimă a populației înainte de construcția unei autostrăzi în România. TusnadEcoBear conf, Băile Tușnad, aug. 2022, Abstract Book, p. 15.

Domokos, Cs., Jánoska, F., Cristescu, B. 2022. Planning for mitigation: Brown bear occurrence along a proposed highway route in the Eastern Carpathian Mountains of Romania. Berchi, G.M., Jones, D., Moț, R., Muntean, L., Papp C.-R. (eds), 2022. IENE 2022 International Conference "Connecting people, connecting landscapes" (September, 19–23) – Abstract Book, p. 42. Editura AcademicPres – Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară, Cluj-Napoca, Romania.
<https://www.iene.info/content/uploads/IE-NE-2022-Abstract-Book-Online-Version-636b-82527d85e.pdf>

Gargallo, G., Aðalsteinsson, S., Arizaga, J., Baillie, S., Baxter, M., Brotons, L., Caffrey, B., Chodkiewicz, T., Delaloye, G., Domșa, C., Falkenberg, F., Foppen, R., Godinho, C., Herremans, M., Jourde, P., Kalamees, A., Kalyakin, M., Kembrytė, R., **Kovacs, I.**, Lardelli, R., Erkol, I. L., Lorgé, P., Martí, D., Mihelić, T., Molina, B., Morkovin, A. A., Nagy, K., Nilsson, J., Nyegaard, T., Paquet, J.-Y., Perlman, Y., Pladevall, C., Popgeorgiev, G., Portolou, D., Priedniece, I., Ridzoň, J., Schmid, H., Antoniazza, S., Teufelbauer, N., Troost, G., Ukolow, I., Uppstu, P., Verheul, D., Vermouzek, Z., Villero, D., Wahl, J., Walker, J., Wood, C., Zec, M. 2022. The EuroBirdPortal: current state of the project and its outputs. In Keller, V. & Knaus, P. 2022: Bird Numbers 2022: Beyond the Atlas: challenges and opportunities. Programme and Abstracts of the 22nd Conference of the European Bird Census Council, 4–9 April 2022, Lucerne, Switzerland. Swiss Ornithological Institute, Sempach, p. 29.
https://dSPACE.uevora.pt/rdpc/bitstream/10174/33487/1/ebcc2022_abstract%20book.pdf

Hegyeli, Zs. 2022. Perpetuating ambiguity: a review of Garden Dormouse (*Eliomys quercinus*) records from Romania. In International Dormice Conference 2022, Edited by Pat Morris, Nedko Nedyalkov, Svetlana Miteva, Rimvydas Juškaitis, Boris Kryštufek, Peter Adamik, Sandro Bertolino, Joanna Fietz, Sven Büchner, Alice Mouton. ARPHA Conference Abstracts 5: e82838. <https://doi.org/10.3897/aca.5.e82838>.

Nagy, A. A., Imecs, I. 2022. A Túrmente romániai oldalán található természetvédelmi területek halfaunája. A XVI-II. Magyar Haltani Konferencia programja és előadás-kivonatai, Debrecen, 2022. április 29-30., pp. 13–14.
https://haltanitarsasag.hu/files/Programfuzet_2023_honlapra.pdf

Papp, E., Kovács, I., Szabó, Z. D. 2022. Survey of riparian bird species in Romania. In Keller, V. & Knaus, P. 2022: Bird Numbers 2022: Beyond the Atlas: challenges and opportunities. Programme and Abstracts of the 22nd Conference of the European Bird Census Council, 4–9

April 2022, Lucerne, Switzerland. Swiss Ornithological Institute, Sempach, p. 77.

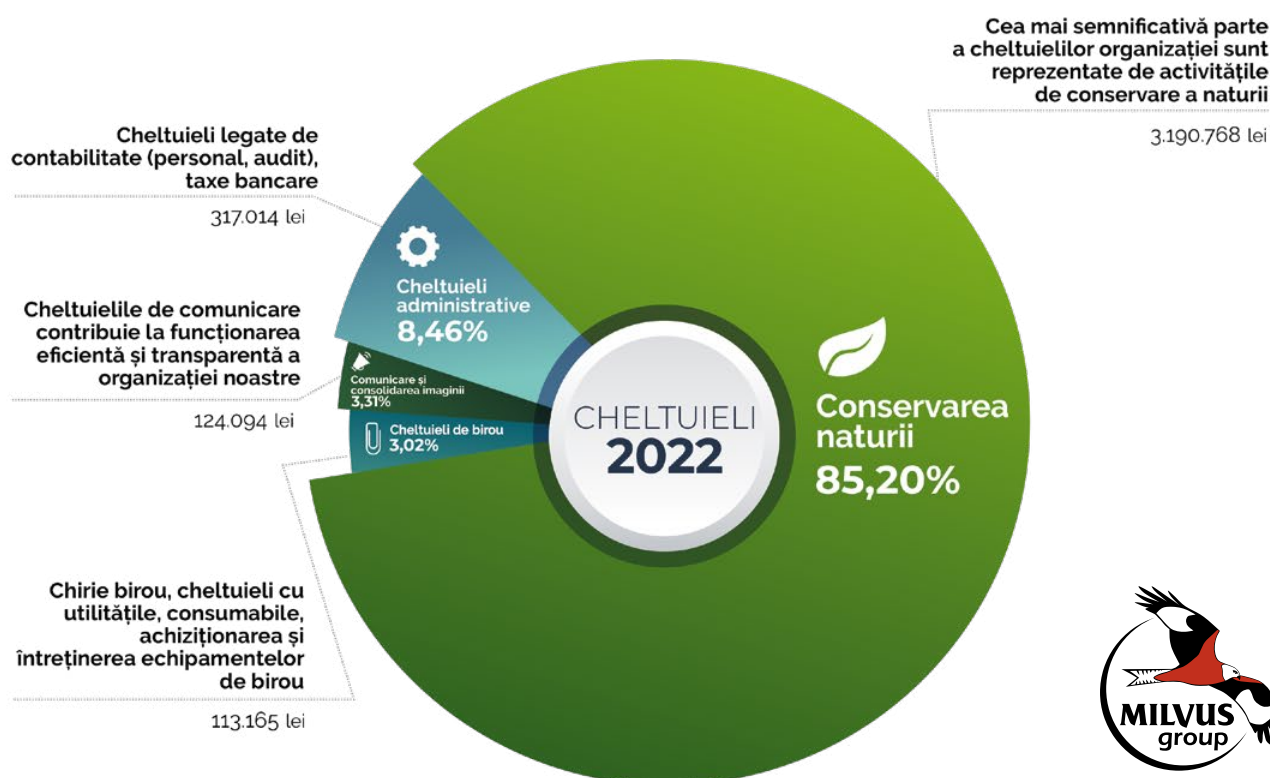
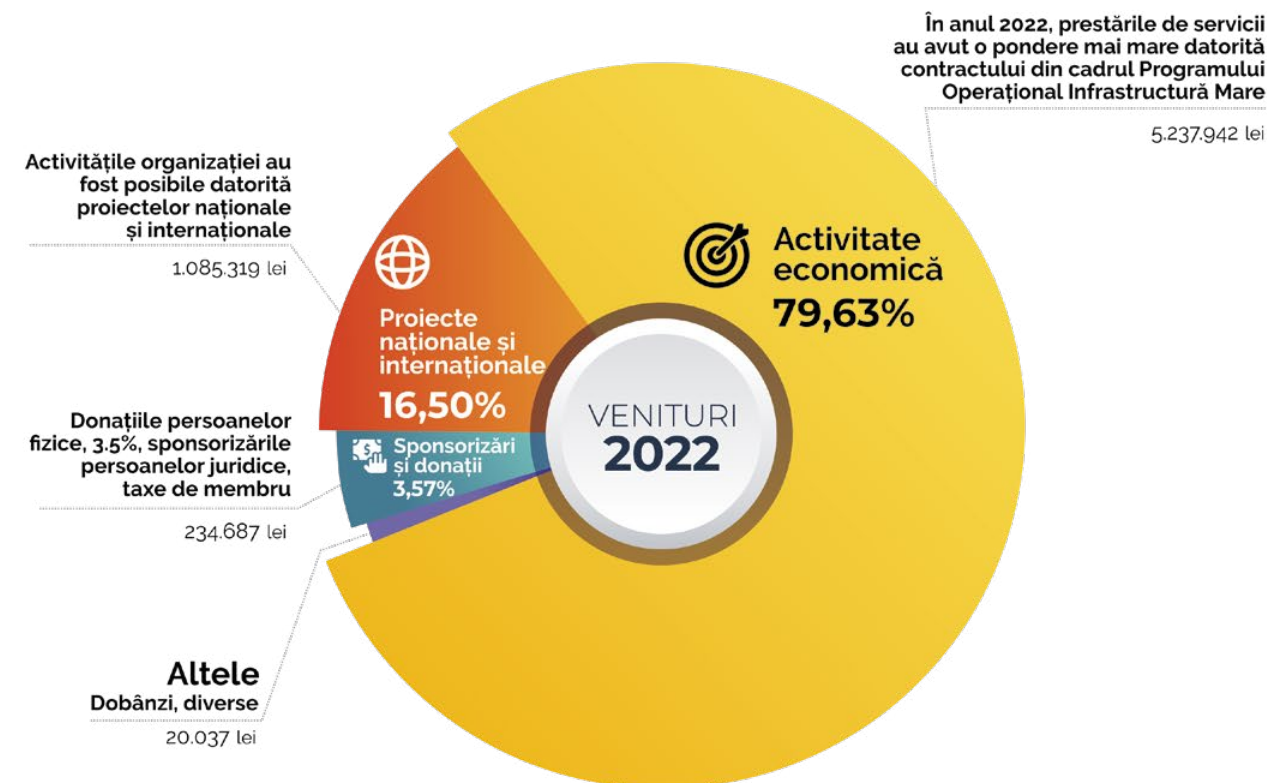
Radovics, D., **Sos, T.**, Mebert, K., Mizsei, E. 2022. Voluntary thermal maxima of the *Vipera ursinii* complex determined by local adaptations instead of phylogenetic constraints. In Crnobrnja-Isailović, J., Vukov, T., Vučić, T., Tomović, L. (eds.) 21st European Congress of Herpetology, Program and Book of Abstracts, September 5th–9th, 2022, Belgrade, p. 166.
https://www.seh-congress-belgrade2022.com/fileadmin/user_upload/Book_of_Abstracts_SEH_2022_Belgrade.pdf

Sos, T., Horváth, G., Herczeg, G., Pap, P. L. 2022. Consistency on the cold-hot types continuum: thermoregulation and personality study in viviparous lizard. In Crnobrnja-Isailović, J., Vukov, T., Vučić, T., Tomović, L. (eds.) 21st European Congress of Herpetology, Program and Book of Abstracts, September 5th–9th, 2022, Belgrade, p. 113.
https://www.seh-congress-belgrade2022.com/fileadmin/user_upload/Book_of_Abstracts_SEH_2022_Belgrade.pdf

Szabolcs, M., Mizsei, E., Wenner, B., Bancsik, B., Coghincanu, D., Iosif, R., Strachinis, I., Tzoras, E., **Sos, T.**, Speybroeck, J., Ilgaz, Ç., Burić, I., Malkócs, T., Vörös, J., Lengyel, S., Jablonski, D. 2022. The effects of topography and climate fluctuations on the species and lineage richness of amphibians and reptiles living in the Balkan Peninsula. In Crnobrnja-Isailović, J., Vukov, T., Vučić, T., Tomović, L. (eds.) 21st European Congress of Herpetology, Program and Book of Abstracts, September 5th–9th, 2022, Belgrade, p. 217.
https://www.seh-congress-belgrade2022.com/fileadmin/user_upload/Book_of_Abstracts_SEH_2022_Belgrade.pdf

Takács, P., Bánó, B., Czeglédi, I., Erős, T., Ferincz, Á., Gál, B., Bánó-Kern, B., Kovács, B., **Nagy, A. A.**, Nyeste, K., Lente, V., Preiszner, B., Sipos, S., Staszny, Á., Vitál, Z., Weiperth, A., Csoma, E. 2022. Kárpát-medencei csukaállományok eredete. A XVIII. Magyar Haltani Konferencia programja és előadás-kivonatai, Debrecen, 2022. április 29-30., p. 14.
https://haltanitarsasag.hu/files/Programfuzet_2023_honlapra.pdf

RAPORT FINANCIAR

MAGNUM

Alți susținători:

CONVENIENCE PROD SRL,
ADONIS IMPORT EXPORT SRL,
BIG CONSULTING SRL,
TAND-ZWOLE SRL,
GRANO AGRO SRL,

HRISTIANA SRL,
VITAL MOTOR SRL, MIF SA,
NAVALACTIV REPAIR SRL,
AUTO COM TOTAL SRL,
KOPI TRANSLOGISTIC

SPONSORI ȘI SUSȚINĂTORI

Cum organizațiile neguvernamentale nu beneficiază de niciun sprijin din partea statului, toate activitățile noastre sunt susținute prin proiecte și sprijinul comunității (sponsorizări, donații). Întrucât liniile și fondurile de finanțare pentru proiecte se schimbă și se reduc de la an la an, menținerea pe termen lung a unei echipe de profesioniști și implementarea unor activități, care să nu depindă de proiecte reprezintă adevărate provocări. Din fericire, susținerea din partea societății este din ce în ce mai mare și este o deosebită bucurie pentru noi să constatăm că principiile și obiectivele noastre sunt împărtășite de tot mai multe persoane.

Vă mulțumim pentru sprijinul financiar acordat până acum, căci fără el nu am fi putut depăși momentele grele și să continuăm multe activități esențiale, pentru care nu avem buget alocat din proiecte.

Le mulțumim sponsorilor pentru încrederea acordată asociației noastre. Sprijinul lor a contribuit la menținerea Centrului de Reabilitare a Animalelor Sălbatic, la organizarea Taberei de inelare de pe Grindul Chituc, la derularea unor activități educaționale și activități de bază ale organizației.

Mulțumim persoanelor fizice pentru donații și pentru redirectionarea a 3.5% din impozitul pe venit!

**Îți mulțumim
și ție pentru
sprijinul acordat!**

MEMBRII ȘI VOLUNTARIII MILVUS

Dacă vrei
să te alături și tu
comunității noastre,
devino membru
Milvus.

**Scanează
aici!**

Munca noastră este în continuare susținută de un număr mare de voluntari. Majoritatea lor au participat la tabăra de inelare de pe Grindul Chituc, dar mulți ne-au însoțit sau au participat individual în programele de monitorizare, la activitățile de educație ecologică și ale Centrului de Reabilitare a Animalelor Sălbatice. Am avut 82 de membri cu cotizația la zi pe cele trei categorii: individual, elev/student și de grup.

Le mulțumim tuturor voluntarilor și membrilor pentru efortul depus în conservarea patrimoniului natural din România!

Asociația Grupul Milvus

Adresa:

B-dul 1 Decembrie 1918, nr. 121, 540445, Tîrgu Mureș

Adresa de corespondență:

540600 Tîrgu Mureș OP1 CP40

Banca: ING BANK RO12INGB0000999901703336

Tel/Fax: +40 265 264726

E-mail: office@milvus.ro

Web: www.milvus.ro

urmăriți-ne pe

Milvus Group

Credit foto: Horváth Ádám